

လောကအကျိုးပြု ဒါန

ဓမ္မဝိဟာရီ ဆရာတော်
ပစ္စုပ္ပန်ကမ္မဝါဒ ဗုဒ္ဓဘာသာ

www.ariyathitsa.eu.pn

ဓမ္မဝိဟာရိဆရာတော် ရှင်ဉာဏ
ဟောကြားတော်မူသော
လောကအကျိုးပြု ဒါန
တရားတော်

ခရစ်နှစ် ၂၀၀၄ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ(၂၀)ရက်နေ့

လောကုတ္တရာ ဒါန၊သီလ၊ ဘာဝနာက ပင်မပြောဆိုခြင်းရဲ့ လိုရင်လည်း မဟုတ်ဘူးလေ။ ကျုပ်တို့ကလည်း လောကုတ္တရတွေကို ပြောနေကြကရှိနေပြီးသား ရှိနေတာကို ကျုပ်တို့က တကယ်လိုနေ တဲ့အနေအထားက ဒါနတွေပြုကြပါရဲ့ ကာမ၊ ရူပ၊ အရူပဖြစ်နေတာ တွေဟာ မလိုလားအပ်ဘူး။ အဲ့ဒါတွေ ဟာတော့ဖြင့် တို့ပယ်ကိုပယ် ရမှာလို့ဆိုတာကို ကျုပ်တို့က အဓိကကျုပ် တို့ရဲ့ဒကာ၊ဒကာမတွေကို ပြောချင်တယ်မဟုတ်လား။ သီလတွေဆိုရင် တို့ဆောက်တည်ရမှာ လို့သာ သိနေပြီးတော့ ကာမ၊ ရူပ၊ အရူပ တွေဖြစ်တဲ့ သီလတွေဆိုရင် တို့ဆောက်တည်ရမှာ မဟုတ်ရုံတင်မကဘူး။ ဟော့ဒါကြီးကို စိပ်ဖဲ့ပြီး တော့တောင်မှ ခွဲခြမ်းပြီးတော့တောင် သင်ခန်းစာတွေ ယူနေရဦးမှာ မဟုတ်လားဗျာနော်။ (မှန်ပါတယ်ဘုရား ဝိဘူလလုပ်နေရမှာပါ)

အဲ့လိုပဲ ဘာဝနာမှာလည်း အဲ့လိုဖြစ်တာဆိုတော့ ကျုပ်တို့ ကလည်းပဲ ကာမ၊ ရူပ၊ အရူပ၊ ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာတွေပဲ ပြောတဲ့ အလေ့အထ ရှိတာပေါ့နော်။ နောက်ဆုံးပိတ် မလွဲသာလို့ ပြောလိုက် ကြတာတော့ လောကုတ္တရာဖြစ်တဲ့ ဒါန၊သီလ၊ဘာဝနာပဲ။ သူ့အသိ လေးတော့ ပါသွားတာပေါ့နော်။ ဒီလိုအသိလေးပါတာ ဖြစ်တဲ့အတွက် (တပည့်တော်တို့လည်း အခုလို ကိုယ်က အခံလေးရှိထားတော့ ဒါ

လေး ကိုယ်ကတော့ ပွားလို့ရပါတယ်။ ဒါပေမယ့် သူတို့ပရိယတ်ပုံစံနဲ့ အရင်ပေးတော့ အဲ့ဒီတစ်ထပ်ထဲပဲ **ပဋိပတ်၊ ပရိဝေဒ** ကျသွားစေမှာ လား ဘုရား) ဟုတ်ပါတယ်။ တကယ်အတိုင်းကတော့ အဲ့ဒီ ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာတွေရဲ့ လောကုတ္တရာဖြစ်တာကို ပြောပြလို့ ဆိုလို့ရှိရင် ပြောမယ်ဆိုရင်တော့ နှမ်းကျဲနေသလိုပဲပေါ့နော်။ ခုနတုန်းက ကာမ၊ ရူပ၊ အရူပဖြစ်တဲ့ ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာတွေ ပြောလိုက်ပြီးပြီလို့ဆိုရင် တော့ ဒါတွေက မလုပ်ကောင်းဘူးလို့ဆိုရင် မလုပ်ကောင်းဘူးလို့ ဆိုချက်သာ နားဝင်သွားရင်တော့ ဒီသူတွေဟာ မလုပ်တော့ဘူးဖြစ်မှာ ပေါ့။ မလုပ်တော့ရင် ကိုယ်က လူဖြစ်နေတဲ့အတွက် လူဆိုတာ လူသား ဖြစ်နေတဲ့အတွက် မပေးကမ်းပဲကလည်းနေလို့မရဘူး။

အနည်းဆုံး ကိုယ့်မြေးကလေးကနေပြီးတော့ မုန့်စားချင် ပါတယ်လို့ပြောရင် မုန့်ကျွေးရတော့မယ်။ ကိုယ့်မြေးကနေပြီးတော့ ဘာလေးဝတ်ချင်ပါတယ်လို့ပြောရင် အဲ-ဝယ်ပေးရတော့မယ်။ ပေးတော့နေရမှာ လူသားဆိုတာပေးနေရမှာပဲ။ ကိုယ့်မြေးကလေးမှသာ လားမေးတော့ ကိုယ့်မိတ်ဆွေတစ်ယောက်ကနေပြီးတော့ ကျနော် လက်ဖက်ရည် စာနေတယ်ဗျာ လို့ဆိုရင်လည်းပဲ လက်ဖက်ရည် တိုက်ရတော့မယ်။ အဲအစရှိသဖြင့်ပေါ့နော်။ လူကမလွဲမသွေပေးနေရတယ်။ အဲ-မလွဲမသွေပေးနေရတယ်လို့ဆိုတော့ အဲ့ဒီပေးနေရတဲ့ ဟာတွေအတွက် ဘာနဲ့ပေးမလဲလို့ဆိုတဲ့ ပြောမယ်ဆိုရင်တော့ ဘာကိုမြင်ပြီးပေးမလဲ၊ ဟုတ်ပြီနော်။ ဘာကို ဒဿနထားပြီးတော့ပေးမလဲ။ ဘာကို ရည်ရွယ်ပြီးတော့ပေးမလဲ။ ဟော-ဒါလာရမှာ မဟုတ်လားဗျာ။ လူသားကမပေးဘဲမနေဘူး။ မပေးဘဲနေပေမယ့်လို့ အပေးမှားတဲ့ဟာတွေကို လက်ဝါးနဲ့ကာပြီး တားလိုက်ပြီ။ ကာမလို မပေးနဲ့နော်။ ရူပလို မပေးနဲ့နော်။ အရူပလို မပေးနဲ့နော်ဆိုရင် သူကပေးဖို့လမ်းပေါက်တွေ ကုန်သွားပြီ။ စိတ္တဇနဲ့ပေးမဲ့ ပေးပေါက်တွေကို တားလိုက်တာမဟုတ်

လားဗျာ။

မြတ်စွာဘုရားကနေပြီးတော့ **ဒွေမေဘိက္ခဝေ အန္တာ ပဗ္ဗဇိ တေန နသေဝိ တဗ္ဗာ** ဆိုပြီးသကာလ **ဒွေမေ** လို့ဆိုတဲ့ထဲမှာ ဟောဒီ နှစ်ခုလို့ဆိုတဲ့ထဲမှာ ကာမနဲ့ ရူပါ။ ရူပကို နှစ်ခုလုပ်လိုက်တာ မဟုတ်လား။ ကာမနဲ့ ရူပါ။ ရူပကို တားလိုက်ပြီလို့ ဆိုတဲ့အခါကျတော့ အဲဒီ တားချက်ပေါ်မှာ မှီပြီးတော့ သူတို့တတွေဟာ ဒါဖြင့် မလုပ် ကောင်းတဲ့ဟာတွေလို့ ဒီလိုသိသွားတာ မဟုတ်လားဗျာ။ ဒီလိုသိသွား တော့ ကိုယ်က လူဖြစ်တဲ့အတွက် ပေးချင်တယ်။ ပေးလည်းပေးရမှာ ပဲ။ ပေးတဲ့အခါမှာ ကိုယ်ပေးတတ်တဲ့ အမြင်တွေပေါ့။ ကာမလိုပေး တာဆိုတဲ့ အမြင်ရှိတယ်လေ။ ဥပမာဆိုရင် နောက်ဘဝ တို့ရမှာပါ။ ဒါ-အပယ်ဘေးကလည်း တို့လွတ်မှာပါ။ အဲ-အဲလိုဆိုတဲ့အခါမှာကို ရူပနဲ့ပေးတာကိုလည်းပဲ ပေးတတ်တယ်။ အရူပနဲ့ ပေးတာလည်း ပေးတတ်တယ်။ အဲ့တော့ ပြောမယ်ဆိုရင် ကျုပ်တို့ပေးတတ်တာလဲ ဒီလိုပေးတတ်တာ။ ဒီသုံးခုထဲက တစ်မျိုးမျိုးနဲ့ပဲ ပေးတတ်တာ မဟုတ် လား။ ဒီသုံးမျိုးထဲက တစ်မျိုးမျိုးနဲ့ ပေးတတ်တာဆိုတော့ အဲ့ဒီသုံးမျိုး ကို ဒါတွေကတော့ အပေးမှားတွေလို့ ဆိုပြီးတော့ ဘုရားကနေပြီး တော့ လက်ဆန့်ပြီး တားလိုက်တယ်ဆိုတော့ တကယ်လက်ဆန့်တား တယ်လို့ ကျုပ်ဖြင့်မျက်စိထဲမှာ ပုံဖော်ကြည့်ရင် မြင်တယ်ပေါ့ဗျာ။

ဘာဖြစ်လို့တုန်းဆို သူဟောတာ အစဆုံးတရားဗျ။ အစဆုံး တရားမှာ အစဆုံးဝါကျစကား အဲ့ဒီတရားထဲမှာမှ အစဆုံးပြောတဲ့ စကားပေါ့ဗျနော်။ **ဒွေမေဘိက္ခဝေ အန္တာ ပဗ္ဗဇိ တေန နသေဝိ တဗ္ဗာ** လို့ ဒါတစ်(ဝါကျ)ပေါ့နော်။ ဒီတစ်(ဝါကျ)မှာ ဟောဒီနှစ်ခုပေါ့ကွ ရဟန်း တို့ရဲ့။ တရားကျင့်တဲ့သူ မမှီဝဲရမယ့်ဟာလို့ ဒီလိုပြောသွားတာ မဟုတ်လားဗျာ။ အဲ့တော့ ဒီအစဆုံးဝါကျမှာကို ပြောတာဆိုတော့ ဒါအရေး အပါဆုံး။ ကျုပ်တို့ မြတ်စွာဘုရားတရားလမ်းကို ခို့လျှောက်

မယ်လို့ ဆိုတဲ့သူအနေနဲ့ကတော့ ဒါဟာတော့ဖြင့် သံမှိုနဲ့နှက်တာထက် မြဲနေအောင်ကို ကျုပ်တို့ယူရမယ်အရာ။ ဒါကြောင့်သူ အရေးကြီးဆုံး ဖြစ်တဲ့အတွက် အစအဆုံးကိုပြောလိုက်တာ။ ဟုတ်တယ် တကယ် **အာဒိ ဓမ္မ** ပဲ။ အဲတော့ ပြောမယ်ဆိုရင် အဲလိုမျိုး လို အစဆုံးပြော လိုက်တာ ဖြစ်တဲ့အတွက် ဒါ-အကြီးအကျယ်တားခဲ့တာ။ ဒါပဲ နောက် ကို ပြောချင်မှပြောလိမ့်မယ်။ အဲ့ဒီပြောချက်က ဒီပြောချက်အတွင်းထဲ ကပဲ ဒီပြော ချက်အောက်ကနေပဲ သူဆက်ပြီးတော့ ပြောသွားလိမ့် မယ်ပေါ့နော်။

အဲ့ဒီတော့ ပြောမယ်ဆိုရင် ကိုယ်ပြောနေတယ်ဆိုတာလူ တွေ တရားလမ်းပေါ်လျှောက်ဖို့အတွက် ပြောနေတာ။ တရားလမ်း ပေါ် လျှောက်ဖို့ပြောနေတာဆို တရားလမ်းပေါ်လျှောက်တဲ့သူဆိုရင် တော့ ဒီလမ်းမှားတွေ မလိုက်နဲ့နော် ဒါပြောပြီးသားဗျနော်။ အဲ့လို ဖြစ်တဲ့ အတွက် ကာမကိုတရားလိုက်တယ်ဆိုပြီးတော့ ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာ မလုပ်ရဘူး။ ရူပ၊ အရူပလို ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာမလုပ်ရဘူး။ (သပ္ပူ ရိသကပဲ ပြောတာဆိုတော့ သေက္ခမှပဲ ပြောနိုင်မှာပေါ့။ သူက ရှောင်ခဲ့ ဘူးတာကိုး) ဟုတ်တယ်. . အဲလိုပြောထားတော့ ဟုတ်တာ ပေါ့။ ကိုယ်က ရှောင်တဲ့သူ ဟုတ်တယ်။ **သေက္ခ** မှ ဒီလိုမျိုးလို ပြောနိုင် အား ရှိတာပေါ့ဗျနော်။ **သေက္ခ** မှဟုတ်တဲ့ သူကပြော ရင်တော့လည်း ကြားဖူး နားဝရှိတာပြောရင် အားမရှိဘူးဖြစ်မှာပေါ့နော်။ အားမရှိဘူး ဖြစ်တဲ့အတွက် လျော့ရဲရဲပြောမှာပေါ့နော်။ အဲ့တော့ ပြောတောင် မပြောကြဆုံးလို့ ပြောကြစို့နော်။ ပြောရကောင်းမှန်းတောင် ပြောရမဲ့ သူတွေဆိုမှာ မသိကြတော့ဘူး။ အဲ့လို မသိကြတော့တဲ့အတွက် မပြော ဘူး။ မပြောရုံတင် ဆိတ်ဆိတ်နေသလားလို့ဆိုတော့ ဆိတ်ဆိတ် တောင် မဟုတ်ဘူး။ လုပ်ကြ-ဟ၊ လုပ်ကြ-ဟ၊ ကာမတွေလုပ်ကြ- ဟ။ ဒီလို ပြောမှာပဲ မဟုတ်လားဗျနော်။ ဒါမှ မင်းတို့နောက်ဘဝမှာ

နတ်ကောင်း လူကောင်းတွေဖြစ်မှာ (ဒီအကျိုးပဲသိတာကို)နတ်ကောင်း လူကောင်းတွေဖြစ်မှာလို့ ဆိုတာက နတ်ကောင်းလူကောင်းတွေ ဖြစ်မှာကို မြင်တဲ့ ဒဿနနဲ့ ဒီကိုယ့်ပေးစရာကို ပေးပြီလို့ဆိုရင် ပေးတဲ့သူတိုင်း ကလည်း အမြင်ဒဿနကတော့ ပါတယ်နော်။

ဘာဖြစ်လို့တုန်းဆိုရင် တော့ မဂ်ဂင်ရှစ်ပါးကတော့ တကယ်ကိုဘယ်သူ့ဖြစ်ဖြစ် ပါနေတာ။ခိုးမယ် ဆိုရင်လည်း ခိုးလို့ရမဲ့အမြင်က အရင်ဖြစ်ပြီးမှ ဒါခိုးတာနော်။ လိမ်မယ်ဆိုရင်လည်း လိမ်မှပဲငါ့ကို သူက မသိဖြစ်ပြီး ချမ်းသာပေးမှာဆိုပြီးတော့ ကိုယ့် ကို အဲလိုပဲလိမ်လို့ ချမ်းသာမှာကို မြင်ပြီးမှပဲလိမ်တာ ပေါ့နော်။ ဒဿန ကတော့ ရှေ့ကသွားတယ်။ ဘာလုပ်လုပ် ဒဿနကတော့ ရှေ့ကသွား တယ်။

လယ်ထဲရွံ့ထဲ ရေထဲမှာ နွားကြီးတွေနဲ့ မောင်းပြီး လယ်ထဲ စိုက်နေကြတယ်။ ပန်းက ပန်းသတဲ့ဗျနော် သူတို့မှာ အမြင်ရှိလို့စိုက်နိုင် တာနော်။ အော် ဒီစပါးပင်လေးတွေက နောက်ကျတော့ ပေါင်းနံ့ကြီး တွေ ထွက်လာပြီးတော့ တကယ်ဆိုလို့ရှိရင် စပါးက အစေ့ပေါင်းက လည်း ရာလောက်နီးပါးထိ ရလာတော့ ဒို့အများကြီးရမှာမို့လို့ တို့ ဒီကနေပြီတော့ အခုအပင်ပန်းခံရတာလို့ ဘာလုပ်လုပ် လုပ်သူတိုင်း မှာ အမြင်ရှိတာကို အခုဒါနပြုမယ်။ ဒါနပြုမယ်လို့ဆိုရင် လည်းပဲ ဒါနကအမြင်ရှိမှာကို အမြင်ရှိတော့ ဘုန်းကြီးများက မြင်ပြလိုက်ပြီ။ အေး-မင်းတို့ အခုလိုမျိုးလို ပေးရတာများ ပေးတယ်လို့တောင် မမှတ် ကြနဲ့ဗျာ။ မင်းတို့ရတယ်လို့မှတ်ကြဗျာ။ ယူရတယ်လို့မှတ်ကြဗျာ။

တကယ်တော့ မင်းတို့ယူရတာ ဒီကပေးရတာက နည်း နည်းပဲပေးရပြီး ဟိုကျရင်မင်းတို့ အများကြီးရမှာ။ ဒါကြောင့် မင်းတို့ ပေးတာကို ပေးတယ်လို့မမှတ်နဲ့။ ယူတယ်လို့မှတ်။ ဘာဖြစ်လို့တုန်းဆို နည်းနည်းပေးပြီး အများကြီးရတာဆိုတော့ ယူတာပဲကို။ (ဒါ-ကာမအ

စ ပျိုးတာ)တကယ်ကိုသူတို့က အဲ့လိုမျိုးလို သူတို့ယူရတာလို့ ပြောရတာလဲ။ တကယ်ယူရတာလားလို့ မေးတော့ ကျုပ်တို့လက်မှာ ကြည့်လိုက်ရင်လည်း ငါးချောင်းရှိတယ်။ အဲတော့ လက်သန်းရယ်၊ လက်သကြွယ်ရယ်၊ လက်ခလယ်ရယ်၊ လက်ညှိုးရယ်၊ လက်မရယ်၊ ကျုပ်တို့ရေရတာ လက်ငါးချောင်းရှိတယ်။ အဲ့လိုမျိုးလို ငါ့လက်မှာ လက်ငါးချောင်းရှိတယ်လို့ပြောတာက စိတ္တဇနဲ့ပြောတာမဟုတ်ဘူး။ သိတာကတော့ စိတ်နဲ့သိတာပေါ့။ စိတ်နဲ့သိပေမယ့် ရေပြလို့ရတယ်ဗျ။ အဲ့ဒီလိုမျိုးလို မင်းတို့နောင်ဘဝမှာကတော့ ဆတိုးပေါင်းများစွာနဲ့ကို မင်းတို့ရမှာဗျလို့ ပြောတာကျတော့ သူပြလို့ရလား။ သရုပ်ကောက်လို့မရဘူး။ ပြောပြလို့မရဘူး။ အဲ့လိုမျိုးဖြစ်နေတဲ့ အခါကျတော့ သူတို့က ပြောမယ်ဆိုရင်တော့ အလွန်မရေရာတဲ့ စိတ္တဇကြီးပေါ့ဗျနော်။ ပြောမယ်ဆိုရင်တော့ **သမ္မာဒဿန** မဟုတ်ဘူးပေါ့နော်။ **သန္နိဋ္ဌိက** မဟုတ်ဘူးဗျနော်။ အဲ-အဲ့ဒီလိုမျိုးလို **တက္က** ကြီးဖြစ်ပြီးတော့ နေတဲ့ဟာကြီးကို ကိုယ်ကနေ အားထုတ်ပါးထုတ် ပြောပြီလို့ဆိုတဲ့အခါကျတော့ ဘယ်သူဖြစ်ဖြစ်ပြောရင် ကိုယ်ပြောတဲ့ စကားမယုံတဲ့သူရယ်လို့ ရှိမှာဖြစ်သလို ယုံတဲ့သူကလည်းရှိတာပဲ။

ကျုပ်တို့ငယ်ငယ်က ဘုန်းကြီးတစ်ပါးက ပြောတယ်။ မင်းတို့ဂိုဏ်းထောင်တာကွာထောင်ပေါ့တဲ့။ မင်းတို့နောက်ကလိုက်တဲ့ လူကလည်းရှိမှာပါတဲ့။ ခြေတစ်ပေါင်ကျိုးသွားတဲ့အကျင့်ကို ကျင့်လည်း ခြေတစ်ပေါင်ကျိုးလိုက်ပြီးတော့ သွားတဲ့နောက်က တပည့်ကတော့ ရှိမှာပဲတဲ့။ အဲ့လိုမျိုးလိုပဲ မင်းတို့က ဂိုဏ်းထောင်တယ်ဆိုလည်း မင်းတို့ဂိုဏ်းကလည်း လူရှိမှာပါပေါ့။ ဘယ်သူဖြစ်ဖြစ် အကြိုက်ကတော့ အမျိုးမျိုးဆိုတော့ တစ်ယောက်မကြိုက် တစ်ယောက်ကြိုက်မှာပါဆိုတဲ့ သဘော မျိုးနဲ့ပေါ့ဗျ။ သူက အဲ့လိုမျိုးလိုပြောတယ်ဗျ။ အခုလည်းပဲ အဲ့ဒီတိုင်းပဲ သူတို့ကနေပြီးသကာလ **တက္က**နဲ့ ဘယ်လောက်ကြီးပြော

ပြော တတ္တနဲ့ ပြောတာကလည်း အရသာဝင်အောင်ပြောနိုင်ရင် အရသာကဖြစ်တာ မဟုတ်လား။ အဲ-တို့ ဒီဘဝမှာ နေရထိုင်ရတာ စားရသောက်ရတာ လုပ်ရကိုယ်ရတာ ဆင်းဆင်းရဲရဲနဲ့ ဒီထက်ကောင်းတာများ လိုချင်လိုက်တာလို့ စိတ်ကလည်းပဲ ဘယ်သူမဆို တ-ပြီးသားရှိတယ်။ အဲဒီ တ-ပြီးသားရှိတဲ့ထဲကနေပြီးတော့ ဘယ်လိုကောင်းမှာဆိုတာ ညွှန်းလိုက်ပြီ လို့ဆိုရင်ကတော့ အဲဒီကောင်းမှာက တကယ်ရှိလား၊ မရှိလား.. မသိဘူး။ တကယ်ရှိလား၊ မရှိလား.. ကိုယ်လည်း ခန့်မှန်းလို့ မရဘူး။ မရပေမယ့် ကောင်းမှာဆိုတာကိုယ်ကို ကြိုက်လှပြီ။ အဲဒီလို ပြောရမှာပေါ့နော်။

ရှေးအခါက လောဘကြီးတဲ့ ရှင်ဘုရင်တစ်ယောက်ကို လောဘကိုချွတ်ချင်တဲ့ သဘောနဲ့ နတ်တစ်ယောက်ကနေပြီးတော့ ပေါ့နော်။ ရှင်ဘုရင်ကြီး.. တိုင်းပြည်ကြီးတစ်ပြည်ထဲမှာရှိတဲ့.. ဘယ်လောက် စည်ပင်ဝပြောတဲ့.. အဲဒီအိမ်ကြီးတစ်အိမ်ကို ကျနော်သိနေပါတယ်။ အဲဒီတော့ ရှင်ဘုရင်ကြီးတကယ်လို့များ လိုလားတယ်ဆိုရင် သိမ်းပိုက်တော်မူပါလို့ ပြောတော့ အေးငါသိမ်းပိုက်မယ်။ ငါ-သိမ်းပိုက်မယ်လို့သာပြောတာ ဒီလူ့ ကို ဘယ်ကလာတဲ့လူလား.. ဘယ်လိုနေမှာလား.. ဒီလူ့ကို ဘာနဲ့ပြုစုရမှာလားတောင် သူကနေပြီးတော့ မေ့နေတယ်။ လောဘကြီးတဲ့သူဆိုတော့ သူပေးရမှာကြတော့ မေ့နေတယ်ပေါ့ဗျာ။

ဒါနဲ့ အဲဒီလူကပြန် သွားရော။ ပြန်သွားတဲ့အခါကျတော့ ငါကို အဲဒီ တိုင်းပြည်ကြီးရှိတယ်လို့ လာပြောပါတယ်ပေါ့။ အဲဒီလူ ဘယ်မှာတုန်းဆိုတော့ ရှာလို့မရတော့ဘူး။ ဘယ်ရမှာတုန်း သူကလိဖို့ရန်အတွက် လာတဲ့သူကို သူက လိုချင်တာအတွက်သာလျှင် တိုင်းပြည်သိမ်းဖို့ပဲမှတ်တာ။ ဒီလူ့ကိုပြုစု ဖို့ရန်အတွက် ဒီတိုင်းပြည်ကြီး လာပြောတဲ့လူက ကျေးဇူးများတဲ့သူနော်။ တကယ်ဆို ပြုစုရမှာပေါ့။

ပြုစုဖို့ သူစိတ်မကူးဘူး။ ဆိုလိုတာကတော့ တကယ်ဟုတ်လေလား။ မဟုတ်လေလား။ ရှိလေလား၊ မရှိလေလားဆိုတာ သူမသိဘူး။ လိုချင်တာနဲ့ဆိုတော့ ဟုတ်မှာပဲဆိုပြီးတော့ တစ်ခါတည်း သိမ်းပိုက်ချင်တာသာဖြစ်တာပဲ။

ဒီတော့ ကျုပ်တို့က စားဝတ်နေရေးကလည်း ဆင်းရဲနေတယ်။ လုပ်ကိုင်နေရတာလည်း ဆင်းရဲနေကြတာဆိုတော့ ကျုပ်တို့က မလုပ်လဲမလုပ်ရဘဲနဲ့ မကိုင်လည်းမကိုင်ဘဲနဲ့ ဒီထက်ကောင်းမွန်တဲ့ စားဝတ်နေရေးတွေ ရမှာလို့ဆိုလိုက်တဲ့နေရာဆိုတော့ အဲ့ဒါလိုမျိုးလို သွားရေကျအောင်ပြောတော့ ကျုပ်တို့ကလည်း သွားရေကျပြီးတော့ ဟုတ်မှာဆိုပြီးတော့ လုပ်တော့တာမဟုတ်လားဗျာ။ အဲ့ဒီတော့ အဲ့ဒီနောက် လိုက်တဲ့သူတွေကလည်းပဲ အရသာတွေဝင်ပြီးသကာလ အများအပြား ရှိတယ်လို့ ပြောကြပါစို့နော်။ အဲ့တော့ အဲ့ဒါအတွက် ကျုပ်တို့ဘုန်းကြီးများကလည်းပဲ ပြောနေကြတယ်။(သူ့အတိုင်း အတာနဲ့တော့ တရားနေတာကို ကာမကလည်း ကာမနဲ့တရားနေတာ။ ရူပကလည်း ရူပနဲ့တရားနေတာကိုး ဘုရား)

တရားနေတယ်ဆိုတာတောင် တရားနေတာတော့ မဟုတ်ဘူးနော်။ မတရားတော့ မတရားဘူး။ (တကယ်တမ်းကြတော့ အနုအရိယတရားပေါ့ဗျနော်)။ ဟုတ်တယ်။ အနုအရိယတရားဆိုတော့ . . ပြောမယ်ဆိုရင်တော့ ရိုးသာဖြူစင်ဖို့ အပိုင်းဆိုင်ရာမဟုတ်ဘူး။ တရားမဟုတ်တဲ့ တရားပေါ့ဗျနော်။ ပြောမယ်ဆိုရင်တော့ ဆောင်သင့်တဲ့ တရားမဟုတ်ဘူး။ မဆောင်ထိုက်တဲ့တရားပေါ့။ ရှောင်ရမဲ့တရားပေါ့။ အဲ့ဒီလိုတော့ ဖြစ်နေတာပေါ့။

အဲ့တော့ ပြောမယ်ဆိုရင် အဲ့လိုမျိုးလို ဒီကာမနဲ့ ပြောနေတာမျိုးဟာ ဘုန်းကြီးတစ်ပါးအနေနဲ့ဆိုရင် အလွန် ပြောဖို့ဝန်လေးရမဲ့အရာ။ အခုတော့ အဖောသီဆုံးပြောနေတာ။ ဘာကလေးလှူ

လိုက်။ နည်းနည်းလှူလဲ ပြောတာပဲ။ များများကြီးလှူ လည်းပြောတာ ပဲ။ ဒါပဲပြောတယ်ဆိုတော့ အော်မဟုတ်ဘူး-ဟ-လို့ ခွံဘုန်းကြီးတွေ။

တကယ်တော့ ဒါတို့လက်ရှောင်ရမဲ့အရာလို့။ ဒီကာမဆိုတဲ့ အရာပေါ့ဗျာ။ အဲဒါကိုပဲ ဖာဖောသီသီပြောတာမှာ လုံးဝကရားက ရေ လွှတ်သလို အလိုအလျောက် အော်တော်မစ်တစ် ထွက်နေအောင် ကို တို့ကဆောင်ထားနေဖို့ဆိုတဲ့အခါကျ ပြောမယ်ဆိုလုပ်စားတယ် ဆို တာမျိုးလိုလို ဖြစ်ပြီပေါ့ဗျနော်။ ဒါလေး လုပ်တတ်မှပဲ တို့ကဖြင့်ဖောဖောသီသီ စားရမှာတော့မှာလို့ ဆိုတဲ့သဘောမျိုး စားဖို့အတွက်ကိုပဲ လုပ်တာမျိုးတော့ ဖြစ်သွားပြီ။ တကယ် ပီပီသသ ကြီး စိတ်ဓာတ်ကြီး ရှိရှိနဲ့ စားရအောင်ကို ကလိမ်ကျလိုက်ဦးမယ်လို့ တော့ မဟုတ်ဘူး။ မဟုတ်ပေမယ်လို့လည်း အပိုးကျိုးပြီးသကာလ ဒါလုပ်စားတဲ့ အဖြစ်ကြီးဖြစ်သွားပြီပေါ့နော်။

လက်ရှိလူတွေ ပြုကျင့်နေတဲ့ ဒါန

အဲ့တော့ အဲ့ဒီ ကာမမှုကြီးက လူတွေဆီမှာ သိပ်ကိုသောင်း ကျန်းနေပြီ။ ပြောမယ်ဆိုရင်တော့ ဗုဒ္ဓဘာသာကြီးတစ်ခုလုံးကို သိမ်းပိုက်ပြီးသကာလ သူကနေပြီးတော့ အုပ်စီးနေပြီ။ အဲ့တော့လည်း ပဲ ဒီကာမ ဒါနမလုပ်ကြနဲ့လို့ပြောတာ။ ဒီတစ်လုံးထဲနဲ့ကိုပဲ နင့်နေ အောင်ကို ခံစားရမှာနော်။ အဲ့တော့ ဒါကလည်းပဲ ကျုပ်တို့ ကတော့ ကိုယ့်တပည့်တပန်းတွေကလည်းပဲ စကားစဉ်တော့ အပြည့်ရပြီးသား ဆိုတော့ ကျုပ်တို့က ရူပဒါနတွေရော အရူပဒါနတွေရောတော့ ဆက် ပြောသွားတာပေါ့ဗျာ။ တကယ်တော့ အဲ့ဒါတွေ တောင်သိပ်ပြောနေဖို့ မဟုတ်ဘူး။ ကာမဒါနကို အပီပြောရမှာ။

တစ်ခါ သီလကျပြန်ရင်လည်းပဲ ကာမသီလကို အပီပြောရ မှာ။ တကယ်တော့ ကာမသီလတစ်ခုတည်းနဲ့ သူတို့တတွေကို သိမ်း

ပိုက်ထားတာဗျ။ ကာမဘာဝနာလည်း အပီပြောရမှာ။ ကျုပ်တို့ ဒကာ၊ ဒကာမတွေကတော့ ကျုပ်တို့က ဒါ-ဟိုဒင်းဗျကိုးဗျ။ ဒါတောင်မှ တော်တော်ပြောထိုက်ပြီလို့ ယူဆလို့ ကျုပ်တို့လည်းပြောတာနော်။

ရူပ၊ အရူပဆိုရင် နားမလည်ကြတော့ဘူး အဲ့ဒီကျတော့ နားမလည်ကြတော့ရင် စိတ်ထဲမှာကို တော်တော်သေးသေး ဒီလို တော့ ဖြစ်သွားပြီပေါ့နော်။ တကယ်တော့ ကာမပြောတော့ ကိုယ့်ဒကာ၊ ဒကာမတွေတော့ ပြီးပြီးဝေဝေဖြစ်အောင်လို့ ဆိုပြီးတော့ အကုန်ပတ်သက်နေတဲ့ ရူပလို့ပြော၊ အရူပလို့ပြော၊ ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာလို့ပြော။ တကယ်တော့ **ကာမသညာ**ကိုပဲ သူတို့ကနေပြီးတော့ ရှောင်ကျဉ်ကြတာမဟုတ်လား။ (ကာမသညာ ဝေရာမဏီလို့ ပြောရမှာလား၊ ကာမရာဂပညာ ဝေရာမဏီလို့ ပြောမလားဘုရား)

အမလေး ရာဂကို မထည့်ပါနဲ့ဗျာ ကာမသညာပဲသာ လုပ်လိုက်ပါ။ ကာမသညာကို ဝေရာမဏီတဲ့ သူက ကာမရာဂမှ ဖြစ်မှာလေ။ ကာမရာဂမှာ ရှောင်တာမဟုတ်ဘူး။ ကာမကိုရှောင်မှာ မဟုတ်ဘူး။ ကာမကို သူရှောင်မှာ။ တကယ်တော့ ပညာသာတကယ်ဖြစ်ရင် သူဘာသာသူ ပွဲသိမ်းမီးသေသွားပြီ သညာကို ရှောင်တာပါ။ သူကလည်း အဲ့ဒီသညာကိုမရှောင်မှ ဆက်ကျင့်မှ ရာဂကလည်း ဆက်ဖြစ်မှာပေါ့ အရူပသညာ။ အရူပသညာကြတော့ ရှေ့တစ်လုံးကျူးပြီး လာတော့ စိတ်ထဲကိုယ်တောင်မှ နောက်ဆုံးအဖြစ်ထိ ကိုယ်က ဒါလေး ကို မမြင်နိုင်ဘူး။ အဲ့ဒါတော့ ဟုတ်ပါတယ်ဗျာ တကယ်တော့ . . ပဋိဃရဲ့ သဝ- က ရုပ်ရုပ်ခြင်းခတ်တာမဟုတ်လား။ ဟုတ်ပါတယ် ရုပ်ရုပ်ခြင်းချိတ်ခတ်တာပေါ့။

အမှန်က အဆင်းဆိုရင် မျက်စိနဲ့နားချိတ်ခတ်တဲ့ အခါကြတော့ ကျုပ်တို့ကစိတ်ပေါက်ကြ ရတာမဟုတ်လား။ အသံဆိုရင်လည်းပဲ နားနဲ့ ထိခတ်ကျတယ်။ အဲ့ဒီလိုပေါ့ ဗျာ။

အဲ့ဒီလိုပဋိပတ္တိဖြစ်မှ ခိုက်ကြခက်ကြမှ ထွက်လာတဲ့ နာမ်တရားတွေကိုဗျ။ အမှန်ကတော့ ကာမ သီလဆိုတာလည်းပဲ တကယ်တော့ **ပါနာတိပါတာ ဝေရမဏီ**လို့ ကာမ အညံ့စားကို အပိုင်းဆိုင်ရာပြုပြင်တာကို သူကရှောင်တာမဟုတ်လား။ ဒီတော့ သူများပစ္စည်းကို ခိုးချင်တာတို့၊ သူများအသတ်ကို သတ်ချင် တာတို့ဆိုတဲ့ဟာတွေဟာ တော့ဖြင့် သတ်ကြခိုးကြပြီဆိုရင် မကောင်း ဘူးပေါ့။ အဲ - အဲ့လိုဖြစ်တဲ့ အတွက် အဲ့ဒီသတ်ကြ၊ ခိုးကြတာတွေတော့ဖြင့် ဒါမလုပ်တော့ဘူး။ မကောင်းတဲ့ ကာမဆိုတာကလည်း သတ်ကြတယ် ခိုးကြတယ်လို့ဆိုတဲ့ ကာမ မကောင်းတဲ့ဟာတွေကပေါ့နော်။ အဲ့တော့ အဲ့ဒါမကောင်းတဲ့ဟာတွေလုပ်လို့ရှိရင် ငါတို့ ငရဲလားမှာ။ ငရဲလားမယ် ဆိုတဲ့အရာကြီးကလည်း ငါတို့ အင်မတန် မလိုချင်စရာကြီး။ ကြောက်ရွံ့စရာကြီးပေါ့။

ပြောမယ်ဆိုရင်တော့ နိမ့်တဲ့ကာမပေါ့နော်။ ပြောမယ်ဆိုရင်တော့ လိုချင်တာကလည်း ကာမဖြစ်သလို၊ မလိုချင်တာကလည်းပဲ ကာမပဲပေါ့နော်။ လိုချင်မှုနည်းတာကို မလိုချင်ဘူးပြောရတာမဟုတ်လား။ အဲ့လိုဖြစ်တဲ့အတွက် သူကတော့ သူလည်းကာမပဲပေါ့နော်။ အဲငရဲကနေပြီးတော့ တို့တားတာ တို့ခိုးရင်တို့သတ်ရင်ကဆိုပြီးတော့ အဲ့လိုနဲ့သူကနေပြီးတော့ ရှောင်တာမဟုတ်လား။ ရှောင်တာဆိုတော့ ဒီပါနာတိပါတာ ဝေရမဏီ အဒိန္နဒါနာ ဝေရမဏီပေါ့။ အဲ-အဲ့ဒီလိုမျိုးလို ဝေရမဏီလုပ်တာဟာ ဘာဖြစ်လို့ ဝေရ မဏီလုပ်ရတာတုန်းလို့မေးလို့ရှိရင် အဲ့ဒီငရဲလားမဆိုးလို့။ နတ်ပြည် မရောက်ဘဲနေမဆိုးလို့။ အတုံးအခဲတစ်ခုကို မလိုချင်တာကြီးရနေ မဆိုးလို့။ အတုံးအခဲတစ်ခုဖြစ်တဲ့ ကိုယ်လိုချင်တာနဲ့ လွဲသွားမှာစိုးလို့။ ဒီဒဿနနဲ့ သူကနေပြီးတော့ ဝေဒါမနိလုပ်တာပေါ့။ ဒါပြောမယ်ဆိုရင်ကတော့ ဒါ-ကာမသီလလို့ ပြောရမှာပေါ့နော်။

ကာမဒဿနနဲ့ သူကနေပြီးတော့ စောင့်ထိန်းမှုကို သူကလုပ်တာ ဖြစ်တဲ့အတွက် စောင့်ထိန်းမှုကတော့ ကောင်းတာပဲ။

ဒါပေမယ့် သူဒဿနကြီးက မှားပြီးတော့နေတာဖြစ်တဲ့ အတွက် ဒါကြောင့်မို့လို့ ဒိဋ္ဌိမှားရင် အကုန်လုံးနောက်ကနေပြီးတော့ ဝါစာတွေရော၊ ကမ္မန္တတွေရော၊ အာဇီဝတွေရော၊ ဝါယမတွေရော သတိတွေရော၊ သမာဓိတွေရော အကုန်မှားလို့ ဒါ-ပြောတာပေါ့နော်။ ဒိဋ္ဌိကတကယ်ကို ဦးစီးဦးဆောင်ကြီးဖြစ်တယ်လို့ ဆိုတာမျိုး ဒါ-ပြော တာမဟုတ်လားဗျာ။ ဒါကြောင့် ဒိဋ္ဌိကို ဖြုတ်ပစ်ကြရမယ်လို့ ပြော တယ်ဆိုတာ တကယ်တော့ ခုနကပြောခဲ့တဲ့ အမြင်ပေါ့ဗျနော်။ ကာမ အပေါ်မှာအမြင်က ကာမ-အမြင်ကြီးနဲ့ ကိုယ်ကနေပြီးတော့ သီလ တွေ ကိုစောင့်ထိန်းတဲ့ လုပ်ငန်းလုပ်ပြီလို့ဆိုတဲ့ အခါကျတော့ ကာမ- သီလ ပေါ့နော်။ အဲ-အဲဒီ ကာမ-သီလက ဒါလေးပဲလားလို့ဆိုတော့ ကာမမှာ ပေးတတ်သူကမ်းတတ်သူလို့ ဆိုတဲ့သူတွေ ကိုလည်းပဲ ရို သေတယ်။ ကျိုးနွံတယ်လို့ဆိုတာလည်း ကျုပ်တို့ ရှိတာပဲမဟုတ်လား ဗျာ။

နောက်တစ်ခါ ကာမ-အပေါ်မှာ ပေးတတ်သူ ကမ်းတတ် သူတို့ဆိုရင်လည်း ကျုပ်တို့က ဝေယျာဝစ္စတို့ ကိစ္စကြီးငယ်တွေကို ဆောင်ရွက်ပေးချင်တာတွေလည်းပဲ ရှိကြတာမဟုတ်လားဗျာ။ အဲဒီလို ကာမ-သမားတွေကို ဆောင်ရွက်ပေးချင်တာတို့ ကာမ-သမားတွေ ကို ရိုသေကျိုးနွံချင်တာ တို့ အဲလိုမျိုးလိုဖြစ်ပြီလို့ဆိုရင် ဆိုကြပါစို့ ဗျာ . . ရွာမှာသူဌေးကြီး တစ်ယောက်ရှိတယ်ဆိုရင် ဒီသူဌေးကြီး အိမ်ကို သွားတယ်လို့ဆိုရင် ကိုယ်၊ နှုတ်၊ နှလုံးကို နဲနဲကောင်းအောင် ပြင်ဆင်ပြီး သွားကြရတာနော်။ တကယ်လို့များ မကောင်းကိုယ်၊နှုတ်၊ နှလုံးတွေကို မပြုပဲ ကောင်းတဲ့ ကိုယ်နှုတ်နှလုံးတွေကိုပဲ သူဌေးကြီးနဲ့ ပြောဆိုဆက်ဆံမယ်ဆိုရင် ဒါနသီလပဲဗျ။

သူ့ရဲ့ ကိစ္စကြီးငယ်တွေ သူက ဟိုတောင်းလေးကို ဒီနေရာကနေ ဟိုနားလေး ရွှေ့ချင်တယ်။ ဟာ-ကျမရွှေ့ပေးမယ်ပေါ့ဗျာ။ ဒီလိုမျိုးပေါ့နော်။ ဘာလေးကို ဘယ်လိုလုပ်ချင်တာ ဘယ်သူ့ကိုသွားပြောချင်တာ ဟာကျ နော်ပြောလိုက်မယ်။ တကယ်လို့ သူဌေးကြီးမဟုတ်ရင် မင်းဟာမင်း သွားပြောပါလားလို့ ပြောမှာပေါ့နော်။ သူဌေးကြီးဖြစ်နေတဲ့ အခါကျတော့ သူ့ကိုကူညီချင်နေတယ်။ ဝေယာဝစ္စမှုတွေ လုပ်ကိုင်ပေးနေချင်တယ်ပေါ့နော်။

ဒါကလည်း ပြောမယ်ဆိုရင်တော့ ကာမရဲ့ စာရိတ္တသီလတွေပဲပေါ့။ အဲ့ဒီ ဒါနသီလတွေကို ကိုယ်ကနေပြီးတော့ ဆောက်တည်တာက ဘယ်လိုရည်ရွယ်ချက်နဲ့ ဆောက်တည်တာတုန်းမေးတော့ အစောပိုင်းတုန်းကပြောတဲ့ တစ်စုံတစ်ခု ရဖို့၊ မရဖို့ အခဲဆိုင်ရာတွေကိုယ့်ဆီကိုရောက်ဖို့၊ မရောက်ဖို့ ကိုယ်နဲ့ဆက်ပြီး တစ်ခါတည်း ကိုယ်ကြွေချင်တဲ့အချိန်မှာ ကြွေဖို့၊ မကြွေဖို့ပေါ့ဗျာ။ ဒါတွေကိုမိပြီး သကာလ သူကနေပြီးတော့ ဒီသီလတွေကို ကျင့်သုံးတာဖြစ်တဲ့ အတွက် ဒီသီလတွေကတော့ ကာမသီလတွေပေါ့။ ဒီကာမသီလကိုပဲ ကျုပ်တို့တကယ်ကိုနဲ့စပ် ပြီးတော့ အကုန်လုံးကို ရေလည်နေအောင် ကျုပ်တို့ပြောဖို့ ကောင်းတာလို့ပြောရမှာပေါ့နော်။ သာမန်လူ တစ်ယောက်ဆိုရင် ကျုပ်တို့ပြောကြရမှာ။

မမြင်ပဲနဲ့ လှူတတ်ကြတဲ့ ဒါန

တကယ်ကျတော့ ပြောကြရမှာ ကျုပ်တို့ ဒါတွေကို ဒီလိုကို လှိုင်လှိုင်ကြီးတောင် ကျုပ်တို့ ပြောနေကြရမယ့်ပုံ ရှိတယ်။ အဲ့ဒီလို လှိုင်လှိုင်ကြီးပြောမှ ဒို့လည်းပဲ ပြောတဲ့စကားကို နားထောင်ပြီးသကာလ အဲ့ဒါကို လွှတ်တတ်မှာမဟုတ်လားဗျာ။ အဲ ကာမကံဖြစ်တဲ့ ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာပေါ့နော်။ ဒါတွေကို လွှတ်တတ်သွားပြီဆိုမှ သူဖြင့်

ကာမက အတော်လွတ်တဲ့ သူဖြစ်မှာပေါ့နော်။ ကာမက မလွတ်တာလည်း လူကိုအတော်နှိပ်စက်တယ်ဗျ။ မနေ့ညကတင်ပဲ ဆရာစံရဲ့ တပည့်တပန်း အဝန်းထဲက ဦးသိန်းဝင်းဆိုတဲ့ ကုလားတစ်ယောက်ပေါ့။ ကျုပ်တို့ ခြံဖျားရဲ့ အနောက်ပိုင်းအနားဘက်ပေါ့နော်။ အဲ့ဒီက ဒကာတစ်ယောက်ပါပဲ။ အဲ့ဒီဦးသိန်းဝင်း သူ့ဦးလေး သူတို့နဲ့ ကွဲနေတာ ကြာလှပြီတဲ့။ သူလာလို့ပေါ့။ သူကလည်း ဒီတရားကို ညွှတ်တာ ဆိုတော့ ကျုပ်တို့ဆီကို သူ့ဦးလေးကို ခေါ်လာခဲ့တာပေါ့နော်။ ကျုပ် ကျောင်းမှာမတွေ့ပါဘူး။ ဆရာစံအိမ် ကျုပ်ရောက်နေတာဆိုတော့ ဆရာစံအိမ်ထဲ တွေ့တာပေါ့နော်။ သူ့ဦးလေးက ရနောင်းမှာ သွားနေတာတဲ့။ ရနောင်းမှာ အလုပ်လုပ်လို့ မကောင်းတော့ဘူးတဲ့ လက်ဖက်ရည်ဆိုင်ထောင် စားသောက်ဆိုင်ထောင်တော့လည်း ကျန်တဲ့ ထိုင်းတွေကနေပြီးတော့ တိုက်တယ်ပေါ့။ တိုက်တယ်ဆိုတာ သူတို့က ရောင်းကောင်းတယ်။ ထိုင်းတွေဆိုင်တွေက ရောင်းမကောင်းဘူးဆိုတော့ ဗမာတွေကနေပြီး ဒီမှာအစားအသောက်တွေ လာရောင်းနေတယ်လို့ဆိုတော့ သူတို့ရဲ့ဝန်ကြီးချုပ် ကနေပြီးတော့ ဓာတ်ပုံတွေ ဘာတွေရိုက် ဒီလိုလုပ်တယ်ပေါ့ဗျာ။ ဒါနဲ့ ဆန်လေး၊ ဆီလေးပဲ ရောင်းနေရတယ်တဲ့ သိပ်ပြီးတော့ ဒီမှာအလုပ်လုပ်လို့ မကောင်းတော့ဘူးပေါ့ဗျာ။ တစ်ချိန်တုန်းကတော့ သူကဘိတ်မှာနေတာတဲ့ ဘိတ်(မြိတ်)နေတာ ဆိုတော့ ဘိတ်(မြိတ်)ကနေပြီးတော့လည်း သူ့အခက်အခဲတစ်ခုနဲ့ဖြစ်ပြီး သကာလ သူထွက်သွားလိုက်တယ်ပေါ့နော်။

အခက်တစ်ခုဖြစ်တာကတော့ မွဲသွားတာပါပဲ။ သူလည်း မွဲသွားတာက သူက ရေခဲအဓိကရောင်းတာတဲ့ ရေခဲဘယ်သူ ဆိုပြီးတော့ သူ့နာမည်လေးနဲ့ ရေခဲနဲ့တောင် တွဲတွဲခေါ်တယ်ပေါ့နော်။ အဲ့လိုကနေ ဘာဖြစ်လို့ သူမွဲသွား ရသလဲ။ အဲ့ ဒါပြောရမှာပေါ့နော်။ အဲ့ဒီတော့ သူကလည်းပဲ တရား တောင်းလိုက်တာက သူတဲ့အဲ့ဒီမှာပဲ

နေရမှာလား။ ရနောင်းမှာပဲ နေရမှာလား။ ဘုန်းကြီးတို့က အသိဉာဏ် ပညာရှိတဲ့ သူဆိုတော့ ပြောနိုင်မယ်လို့ ထင်ပြီးတော့ တပည့်တော်ကို ညွှန်ဖို့ရန်အတွက် တောင်းပါရစေပေါ့ သူဒီလိုပြောတယ်။ သူကတော့ အင်္ဂါသားပါတို့ ဘာနေသားပါလို့လည်း ပြောတာပေါ့ဗျာ။ ဟာကျုပ်က အဲ့လိုဟော သမားမဟုတ်ဘူးဗျလို့ အဲ့ဒီလိုပြောရသေးတယ်။

ဒါပေမယ့် ကျုပ်သိတဲ့ အရိယသစ္စာ အမြင်နဲ့တော့ ခင်ဗျား ကို ဝေဖန်ပြီးတော့ ပေးပါမယ်ဆိုပြီးတော့ ကျုပ်ကလည်း ပြောရတာ ပေါ့ဗျာ။ သူကတော့ ပြောမယ်ဆိုရင်တော့ ဘိတ်(မြိတ်)မှာနေတုန်းက လည်း သူကကုလားဗုဒ္ဓဘာသာ လူကြီးကတော့ ကုလားကြီးပေါ့နော်။ အဲ ကုလားဗုဒ္ဓဘာသာ ဟိန္ဒူကနေပြီးတော့ဖြစ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာဆိုတော့ တခြား ဟိန္ဒူတွေလည်းရှိတယ်တဲ့။ ဟိန္ဒူတွေကလည်း အသင်းနဲ့ အသင်းနဲ့ တောင့်တောင့်ရောင့်ရောင့်နဲ့တဲ့။

သူ့ကို ကုလားဖြစ်ရဲ့သားနဲ့ ဟိန္ဒူတွေကို မကိုးကွယ်ဘဲနဲ့ ဒီဗုဒ္ဓဘုရားကို ကိုးကွယ်တာဖြစ်တဲ့ အတွက် မကျေနပ်ကြဘူးတဲ့။ အနှောက်အယှက်တွေ ပေးတယ်တဲ့ နောက်ကြည့်လိုက်တော့လည်း သူကမချမ်းသာဘူးတဲ့ အဲ့လိုမျိုးလို နှောက်နှောက်ယှက်ယှက်လုပ်တဲ့ ကုလားတွေက ချမ်းသာတယ် ဟုတ်ပြီနော်။ အဲဒီတော့ အဲ့ဒါ ဘယ်လိုဖြစ်တာတုန်းပေါ့။ တစ်ခါ သူကတော့တဲ့ . . ဗုဒ္ဓဘာသာဖြစ် တဲ့အတွက် ဘုရားကျောင်းကန်တွေလည်းပဲ ဆောက်တယ်။ အဲ့လိုပဲ ဝတ်အသင်းတွေ ဘာတွေတို့ဆိုတဲ့ ဥပုသ်သတင်း တွေလည်း ဆောက် တည်တယ်။ သူကဒီလိုပြောတယ်။ မှန်မှန်ကန်ကန် လည်းလုပ်တယ် တဲ့။ ဟိုလူတွေကတော့ အဲ့လိုလည်း မလုပ်ဘူးတဲ့ ဘိန်းတွေ ဘာတွေ လည်းရောင်းတယ်ပေါ့။ အစရှိသ၍ပေါ့နော်။

မကောင်းဆိုးဝါးတွေလည်း အကုန်လုပ်တယ်ပေါ့။ အဲ့လို ဆိုတော့ သူတို့ ကြီးပွားကြတယ်ပေါ့။ တပည့်တော် မကြီးပွားဘူးတဲ့။

အဲ-အဲဒါကို သူကပြောတယ်ပေါ့။ အဲလိုဆိုတော့ သူ့အနေအထားကို ကျုပ်တင် ပြတာပေါ့နော်။ ရနောင်းကျတော့လည်း ဘယ်လိုလုပ်တယ် ဆိုတာမျိုးလေး သူပြောပြတယ်ပေါ့နော်။

အစောတုန်းကတော့ သူပြောတာတွေအကုန်ဆုံးသွားတဲ့ အခါကြတော့ ကျုပ်ကနေပြောပြတယ်။ အေးဗျလို့ . . ခင်ဗျားကလို့ ခင်ဗျား ဗုဒ္ဓဘာသာလုပ်လိုက်တော့လည်း ခင်ဗျားဗုဒ္ဓဘာသာ ကလည်း ဟုတ်လှတာလို့ မဟုတ်ဘူးလို့။ ဟုတ်လှတာလို့ မဟုတ်ပေ မယ့် ခင်ဗျားကလည်း အမြင်ဆုံးနေရာ တက်နိုင်သမျှ ခင်ဗျားတက် လိုက်တာ။ ဟိုလူတွေကလည်း ဟိန္ဒူတွေကလည်း သူတို့ဟိန္ဒူလည်း ဟုတ်လှတယ် မဟုတ်ဘူးဗျ။ ဟုတ်လှတာမဟုတ်ပေမယ့် သူတို့က လည်း သူတို့အမြင်ဆုံးထိတက်လိုက်တာလို့ အဲလိုဆိုတော့ ခင်ဗျားတို့ က အဝေးဆုံးနေရာကို နှစ်ဦးနှစ်ဖက်ရောက်ပြီးတော့ နှစ်ယောက် ကြားထဲမှာရှိတဲ့ ကြိုးတစ်ချောင်းက တအားတင်းသွားတာဗျ။ တင်သွားတဲ့ အခါကျ ဟိုလူကိုလည်း ခင်ဗျားကနေ အနှောက်အယှက် ပေးသလို၊ ခင်ဗျားကိုလည်း ဟိုလူတွေက အနှောက်အယှက်ပေး တာမျိုး ဖြစ်သွားတာလို့။ တကယ်တော့ ခင်ဗျားက လွန်ဖို့မကောင်း ဘူးလို့။ တကယ်တော့ လွန်တယ်ဆိုတာ ဗုဒ္ဓဘာသာမှာ ခင်ဗျား အဲ လောက်လွန်ဖို့ မကောင်းဘူးလို့။ အဲ ကျုပ်ကပြောရတာပေါ့ဗျာ။ ဒီ လောက်မလွန်ရင် ခင်ဗျားအေးချမ်းတဲ့ လူတစ်ယောက်ဖြစ်မှာ။ အေး ချမ်းတဲ့လူတစ် ယောက်ဖြစ်ရင်လည်း လုပ်တဲ့စီးပွားရေးကလည်း အေး အေးချမ်းချမ်းနဲ့ ခင်ဗျားဖြစ်ထွန်းမှာလို့။

အဲတော့ ခင်ဗျားဘယ်လိုလွန်သလဲ လို့ဆိုတာကို နည်းနည်း ကျုပ်ဝေဖန်ပေးမယ်ဆိုပြီးတော့ ခုနာကလို ကာမဒါနကို ကျုပ်ပီ အောင် ပြောပြပေးတယ်ပေါ့နော်။ ကာမသီလကို လည်း ပီအောင် ပြောပြပေးတယ်။ ခင်ဗျားက ဒါအဲလိုမျိုးလို နောင်ဘဝ ဘာဖြစ်ဖို့ဆိုပြီး

တော့ ကောင်းရောင်းကောင်းဝယ်တွေ ကုသိုလ်ဒါန တွေလုပ်တယ်။ ကုသိုလ်သီလတွေ ဆောက်တည်တယ် ဆိုပြီးတော့ ဆောက်တည်ပြီး တော့ အဲ့ဒီနောင်ဘဝက ခင်ဗျားသိလို့ လားလို့မေး တော့လည်း ခင်ဗျားသိတာမဟုတ်ဘူးဗျလို့။ ခင်ဗျား မသိဘဲနဲ့ အဲ့ဒီနောင်ဘဝကို ခင်ဗျားလုပ်ပြီလို့ဆိုတဲ့အခါကျတော့ . . အဲ့တော့ မသိဘဲနဲ့လုပ်တဲ့သူ လို့ဆိုတော့ ကြာလေကြီးလေ၊ ကြာလေကြီးလေကလည်း ခင်ဗျားက ကြီး ရမှာလို့။ ဘာဖြစ်လို့တုန်း ဆိုရင်ကလည်း တစ်ဆထက်တစ်ဆ ကလည်း ပိုပိုပြီးတော့ တဏှာကလည်း ထ-ထ-လာ ရတာဗျလို့။ တကယ်တော့ အဲ့လိုမျိုးလို ကိုယ်ရချင်ယူချင်တဲ့ဟာ မသိဘဲနဲ့ ရချင်ယူချင်တဲ့ဟာမှီပြီး ကိုယ်လုပ်လိုက်ပြီဆိုရင် ကိုယ်လုပ် လိုက်တဲ့ အတွက်ကလည်း နောက်ထပ်မသိဘဲနဲ့ ရချင်ယူချင်တာ ပိုတက်လာ တာဗျ။ အဲ့လိုဆိုတော့ အဲ့ဒီဒါနလုပ်တဲ့အတွက် ဘာရတုန်း မေးရင် အဲ့ဒီ နတ်ပြည်စည်းစိမ် တို့ဆိုတာတွေက ရမလား၊ မရမလား ဆိုတာ နောက်ထားပေမယ့် ကိုယ့်ဆီမှာတော့ တဏှာကတော့ ရလိုက်တာ သေချာတယ်ဗျလို့။ အဲ့ဒီ တဏှာရလာရင် တဏှာကြီးရင်လည်း ဒုက္ခကြီးတာဗျ။ တဏှာကြီးရင်လည်းပဲ ဘေးဘရန်ကြောက်စာတွေ ကြီးလာတာဗျ။

အဲ-အဲ့လိုဖြစ်တဲ့အတွက် ခင်ဗျားကလည်း မှားတယ်ဗျလို့။ ခင်ဗျားမှားတယ်လို့ပြောရတာတော့ အားနာစရာပေါ့လို့။ ဘာဖြစ်လို့ လဲဆိုလို့ရှိရင် ဒါတွေကို တစ်လောကလုံးက ကောင်းပါတယ်လို့မှတ် ယူပြီး လုပ်နေတဲ့ထဲမှာ ဒါမှားတယ်လို့ ပြောတဲ့အခါကျတော့ အားနား စရာပေါ့။ ဒါပေမယ့်မှားတယ်ဗျာလို့ သူ့ကို အဲ့လိုမျိုးလို ပြောရတယ် ပေါ့။ အေး-ကာမဒါနတွေကို မလုပ်နဲ့ ဒါနဟာမလုပ်ကောင်းတာ မဟုတ်ပေမယ့် ဒါနနဲ့ စပ်လျဉ်းတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်မှားတယ်ဆိုလို့ရှိရင် အဲ့ဒီရည်ရွယ် ချက်မှားနဲ့ကတော့ မလုပ်ကောင်းတာပေါ့ဗျာလို့။ ဒီလို

ပြောရတယ်ပေါ့နော်။ အဲ့လိုပဲ ခင်ဗျားသီလတွေဆောက်တည်တာ လည်းပဲ။ သီလက မဆောက်တည်ကောင်းတဲ့ တရားမဟုတ်ပေမယ့် မှားယွင်းတဲ့အမြင်နဲ့ ဆောက်တည်တာမျိုးကျပြန်တော့လည်းပဲ တကယ်အမှန်ဆီ မရောက်တော့ဘူးဗျလို့။ ဒါကြောင့်မို့လို့ အဲ့ဒီသီလ ကလည်း ခင်ဗျား မဆောက်တည်ထိုက်ဘူးလို့။ အဲ့တော့ ပြောမယ်ဆို ရင် ဘာသာရေးနဲ့စပ်ပြီး ခင်ဗျားရဲ့တင်းလွန်းနေတဲ့ ခံယူချက်ကို နဲ့ နဲ့ရပ်စဲရလိမ့်မယ်။ ပယ်ဖျက်လိုက်ရမယ်။ တကယ်လို့သာ တင်းရင်း လွန်းနေတဲ့ ခင်ဗျားရဲ့ ဘာသာရေးအမြင် ဆိုတာတွေက ကာမအမြင် တွေဖြစ်နေတယ်။ ဒီထက်နောက်ထက်တိုး ရင်တော့ ရူပ၊ အရူပ အ မြင်ဖြစ်မှာပေါ့လို့။

အဲ့ဒါမျိုးတွေ ခင်ဗျားမလုပ်ထိုက်ဘူးလို့ တကယ်တော့ ခင်ဗျားလူပဲလို့ လူဖြစ်တဲ့အတွက် ခင်ဗျားလူပီပီ ကိုယ့်ပစ္စည်းကို ရအောင်လုပ်သလို ကိုယ်ကနေပြီး သူများကိုလည်း မျှဝေရတာမျိုး လည်းရှိမှာပဲလို့။ ဥပမာဆိုရင်လို့ မျှဝေရတာကတော့ အနည်းဆုံးကိုယ် ရှာဖွေထားတဲ့ ပစ္စည်းပစ္စယကို ကိုယ့်မိတ်ကိုယ့်ဆွေလေးတွေကို ကျွေးတာမွေးတာ ပေးတာကမ်းတာ ဆိုတာမျိုးလိုတော့ ဒါ-ခင်ဗျား လုပ်ရမှာပါပဲလို့။ အဲ့အဲ့ဒီလို လုပ်ပြီလို့ဆိုရင် ဘယ်လိုအမြင်နဲ့ လုပ်မ လဲ။ ဟော-အဲ့ဒါလို လာတယ်လို့။ တကယ်အတိုင်းကတော့ အကျိုးရှိ တဲ့အမြင် ခင်ဗျားလုပ်ပါလို့။ တကယ်ခင်ဗျား အကျိုးမြင်ရတဲ့ အမြင်နဲ့ ခင်ဗျားလုပ်ရမှာလို့။

အကျိုးမြင်ရတဲ့အမြင်ဆိုတာ ကျုပ်ပြောမယ်ဗျာလို့။ ခင်ဗျား က လူတစ်ယောက်ကို ထမင်းကျွေးလိုက်မယ်။ ထမင်း ကျွေးလိုက် တယ်ဆိုလို့ရှိရင် အဲ့ဒီသူဟာတော့ဖြင့် သတိတရရနဲ့ ခင်ဗျားကို ဖြစ်နေ ရမယ်။ ဟာ-ကျေးဇူးရှိ တယ်-ဟ၊ ကျေးဇူးရှိ တယ်-ဟလို့ ကျေးဇူးတင်ပါတယ် ခင်ဗျာလို့။ . ခင်ဗျားကိုသူက မပြောချင်နေ။ သူ

ကနေပြီးတော့ ဒီထမင်းစားခဲ့ရတဲ့ဟာလေးကို တစ်အောက်မေ့မေ့ ဖြစ်နေတယ်ဆိုရင် အဲ့ဒါတော့ဖြင့် ခင်ဗျားရတာပဲဗျ။ ဘာရသလဲ ဆိုရင်တော့ သူ့စိတ်ဓာတ်က ခင်ဗျားကို ညွှတ်နေတာကို ခင်ဗျားရတာလို့။ သူ့စိတ်ဓာတ်က ညွှတ်မှတော့ ခင်ဗျား အခက်အခဲကလည်းရှိတယ်။ သူလည်း အဲ့ဒီအခက်အခဲကို ကူညီနိုင်တဲ့ အနေအထားရှိတယ်ဆိုရင် ကူစမ်းပါဦးအုံးလို့ ခင်ဗျားက ကူတောင်းဖို့မလိုဘူး။ သူဘာသာ သူကို ကူမှာဗျ။

အဲ့တော့ ခင်ဗျားလုပ်လိုက်တဲ့ဟာက ခင်ဗျားပြန်ရတာ ပဲ မဟုတ်လားလို့ အဲ့ဒီလိုမျိုးလို ရတာမျိုးကြမှ ငါကိုယ်တိုင်မြင်ရတဲ့ ရတာလို့ ခင်ဗျားမှတ်ဖို့ ကောင်းတယ်ပေါ့လို့။ တကယ်လို့ ခင်ဗျားက လျှံပွဲ ကြီးလုပ်မယ်။ ကြက်သားဟင်းတွေ ဝက်သားဟင်းတွေနဲ့ အစုံပလုံ ကောင်းနိုးရာရာဟင်းတွေနဲ့ ကျွေးမယ်ဆိုရင် စားရသူတွေလည်း အများအပြားပဲလို့ အဲ့ဒီစားရခြင်းဟူသောအကြောင်းကြောင့် အဲ့ဒီလူတွေ ကျေဇူးမတင်ဘူး။

ဘာဖြစ်လို့လဲလို့ဆိုလို့ရှိရင် ခင်ဗျားက အဲ့ဒီသူတွေမှ စားရပါစေတော့လို့ ကျွေးတာမဟုတ်ဘူးလို့။ ခင်ဗျားအလှူမှာ မြိုင်ဆိုင်ပါစေတော့ ဆိုပြီးတော့ ခင်ဗျားကျွေးတာဖြစ်တဲ့အတွက် သူရအောင်ကိုယ်ကနေပြီးတော့ အံ့ဖွယ်ဖြစ်အောင်လုပ်ကြရတာ။ အဲ့တော့ ခင်ဗျားက သူတို့ကိုသေသေချာချာ ကျွေးချင်လို့ စိတ်ဓာတ်စေတနာနဲ့ ကျွေးတာမဟုတ်တဲ့အတွက် အဲ့ဒီလူတွေကလည်း ခင်ဗျားကို ဘာမှ ပြန်မပေးဘူးလို့။ အဲ-အဲ့လိုမျိုးဆိုရင် ဘာမှမရတဲ့ အလှူလို့ ဘာမှမရတဲ့ ဒါနလို့။ အဲ့တော့ ခင်ဗျားလို့ တကယ်ကြတော့လို့ အဲ့ဒီဒါနပြုတာတွေမှာ တကယ်အကျိုးရရဲ့လားလို့ လူလိုကြည့်ပါ။ လူလိုကြည့်လို့ ရှိရင်မြင်တယ်ဗျလို့ ကျုပ်တို့က လူလိုမကြည့်ဘဲနဲ့ အစွဲနဲ့ပဲ ကျုပ်တို့က ကြည့်တာဗျ။

အဲ့လိုမျိုးလိုဖြစ်တဲ့အတွက် ခင်ဗျားအဲ့ဒါတွေဟာ တကယ်ကျတော့လို့ခင်ဗျာရတာကို မမြင်ဘူးဗျလို့။ ရတာမမြင်ဘဲနဲ့ မမြင်ရတဲ့ ရမယ်လို့ဆိုတာတွေပဲ ခင်ဗျားမြင်နေတာလို့။ အဲ့လိုဖြစ်တဲ့ အတွက် ခင်ဗျားလည်းစီးပွားခန်းတယ်။ လူမှုရေးတွေလည်း ပျက်တယ်။ အဲ့ဒါဖြစ်ကုန်တာဗျလို့။

ခင်ဗျားတကယ်ရတာ မြင်တဲ့အခါကျမှ လုပ်မယ်ဆိုရင် လူလိုမြင်ရမှာနော်လို့။ လူလိုမြင်တယ်ဆိုတာ ကျုပ်တို့တတွေ လက်ထောင်လိုက်ရင် လက်ငါးချောင်းမြင်တယ်လို့။ အဲ့ဒီမြင် သလိုကိုပဲ ငါလုပ်တာ ဟော့ဒါဖြစ်သွားပြီ။ ဟော့ဒါ ဖြစ်သွားပြီ။ ဟော့ ဒါဖြစ်သွားပြီလို့ဆိုတာ အပီ-ကိုယ်ကနေပြီးတော့ ပြနိုင်ရမှာလို့။ တကယ်ပဲ ကျုပ်တို့ဆာနေတဲ့အချိန်မှာ ကျုပ်တို့ ရေနွေးချမ်းတစ်ခွက်ပဲ တိုက်ပါနော်။ ရေနွေးချမ်းကလည်း ဆာတဲ့သူအတွက် အတော်ကောင်းတာ မဟုတ်လား မမေ့ဘူးဗျဒါ။ ကျုပ်ဖြင့်တောထဲမှာ ခရီးသွားရင်းနဲ့ တဲလေးတစ်တဲကနေပြီးတော့ ရေနွေးချမ်းလေးတစ်ခွက် တိုက်လိုက်တာ အခုထိလည်း သောက်ရတိုင်းက အတိုင်းလဲ အမှတ်ရတယ်။

တကယ်ကို ကိုယ်ကနေပြီးတော့ လိုအပ်နေတဲ့အချိန်မှာဆိုတော့ ခင်ဗျားတို့ မမေ့နိုင်ဘူးနော်။ ခင်ဗျားတို့သေလည်း မေ့နိုင်မှာ မဟုတ်ဘူးနော်။ ဒါ-ငါတို့ မောင်နှမမှာ ရေနွေးနဲ့ ဆားသောက်ခဲ့ရလို့ ကြွက်နိုင်လာတယ်လို့ ဟုတ်တယ်ပြောခွင့်သာတိုင်း ထည့်ပြောနေမှာပဲ။ မမေ့ဘူးလေ အဲ့ဒီ မမေ့တာကိုယ်တိုင်ကိုက ဒါသူ့လုပ်တဲ့ လုပ်ရပ်ရဲ့ အောင်မြင်ချက်ပဲဗျနော်။ ကျုပ်တို့လည်း အဲ့တိုင်းပဲပေါ့။ ရေနွေးကြမ်း လေးတစ်ခွက် သောက်ခဲ့ရတာ မမေ့နိုင်ဘူး။ ဒီတဲလေးကို မျက်စိထဲကကို မထွက်ဘူးပေါ့ဗျာ အဲ့လိုဖြစ်နေတယ်ပေါ့ဗျနော်။ အဲ့တော့ ဆိုလိုတာဟာတော့ဖြင့် အဲ့ဒီလိုကျုပ်တို့မျက်စိ ထဲကမထွက်နေတာ သူ့လုပ်ချက်သိပ်ကိုပဲ ဟန်ကျသွားတယ်လို့ ဒီလိုပြောရမှာပေါ့

နော်။ အဲ့တော့ ဆိုလိုတာကတော့ ကျုပ်တို့လုပ်လိုက်တာ ဖြစ်ရဲ့လား မဖြစ်ဘူးလားလို့ဆိုတာ အဲ့ဒါတွေ ကြည့်ရတယ်ဗျလို့။ ဒါလူလိုကြည့်ရတာလို့။ လူလိုကြည့်မှ ကိုယ်ကနေပြီးတော့ လူလိုမြင်လို့ လူလိုသိတဲ့ ဟာလေးကို အဲ့ဒီအသိလေးအတိုင်း ခင်ဗျားပေးဖို့၊ ကမ်းဖို့၊ လုပ်ဖို့ ကိုင်ဖို့ ကောင်းတယ်လို့။ ဒါလောကုတ္တာသီလကို အဓိကတော့ညွှန်းတာပေါ့ဗျာ ကျုပ်ကတော့။ အဓိကညွှန်းတယ်ဆိုတာ ဒကာကြီးလည်း အစောပိုင်းတုန်းက လောကုတ္တရာသီလ တောင်းပါတယ်နော်။ လောကုတ္တရာဒါန၊ လောကုတ္တရာဘာဝနာ။ အဲ့ဒါ အဲ့ဒီအကန့်လေးကတော့ဖြင့် တော်တော်ကို ဒါ-မှီန်နေပါတယ်ဆိုတာမျိုးပေါ့နော်။

တကယ်ကတော့ ခုနကပြောသလိုပဲ ကာမ ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာတွေကို မပွားတော့ရင် ကာမကလွတ်မယ်။ အဲ့ တစ်ခါ ရူပ ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာတွေ အရူပ ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာတွေ မပွားတော့ရင် ရူပ၊ အရူပတွေကလည်း လွတ်မယ်။ လွတ်ပြီဆိုရင် ကဲဘာနဲ့ ဒါနပြုမတုန်း။ ဘာနဲ့ သီလဆောက်တည်မတုန်း။ ဘာနဲ့ ဘာဝနာပွားမတုန်း ပေါ့ဗျာနော်။ ဘာဖြစ်လို့တုန်းဆိုတော့ ကိုယ့်အမြင်တွေက ကာမလို့ မြင်တတ်တယ်။ ရူပလို့မြင်တတ်တယ်။ အရူပလို့ မြင်တတ်တယ်။ ဒါနဲ့ပဲ ကိုယ့်လုပ်ငန်းတွေဖြစ်တယ်။ ဒါနတွေလုပ် သီလတွေလည်း လုပ်တယ်။ ဘာဝနာတွေလည်း လုပ်တယ်။ အဲ့ဒီသူ မြင်တတ်တဲ့ဟာတွေ အကုန်လုံးကို ကြက်ခြေခတ်ပြလိုက်တယ်။ ကြက်ခြေခတ်ပြလိုက် ရင် ဟိုလိုလည်း မလုပ်ကောင်းဘူးတဲ့ဟ။ ဒီလိုလည်း မလုပ်ကောင်း ဘူးတဲ့ဟဆိုလို့ရှင်ရင် ဘာနဲ့လုပ်မှာတုန်းဟ-လို့ ဆိုတဲ့ ဟာမျိုးက ဒါ ကွက်ရှင်(Question)ထွက်ရမှာ မဟုတ်လားဗျာ။

အဲ့လိုမျိုးလို ကွက်ရှင်(Question)ထွက်သွား ပြီလို့ဆိုတဲ့ အခါတော့ ဒါကျုပ်တို့ဘုရားကလည်း အဲ့ဒါပြောတာပေါ့။ **ဧတေခေါဘိက္ခဝေ ဥဘောအန္တေ အနုပဂ္ဂမ္မ မဇ္ဈိမပဋိပဒါ တထာကတေန**

အဘိသမ္ဗုဒ္ဓာ ဆိုပြီးတော့ပေါ့နော်။ ဟောဒီအစွန်းရောက်နေတဲ့ တရားနှစ်ပါးကို မကပ်ရောက်တော့မှ-တဲ့။ စွန့်ပစ်လိုက်ပြီးသွားတဲ့ အခါကျတော့မှ ပေါ့ဗျာနော်။

အဲ့တော့ ဘာဖြစ်တုန်းဆို **မဇ္ဈိမပဋိပဒါ တထာကတေန အဘိသမ္ဗုဒ္ဓာ** ပြောမယ်ဆိုရင်တော့ သပြေပင်ရိပ်မှာ သိပ်ထားခံရတဲ့ သူငယ်ငယ်လေးအဖြစ်ကို ပြန်မြင်ပြီးတော့ သူငယ်ငယ်လေးအဖြစ်ကို သူ့ဖခင်ကနေပြီးတော့ ရှစ်ခိုးဦးတင်လုပ်တယ်လို့ ဆိုတဲ့ဟာလေးကို သူပြန်သတိရပြီးတော့ . . ဘာဖြစ်လို့ရှစ်ခိုးလုပ်တာလဲ . . ဒါသူ လူလို စဉ်းစားနေတာနော်။ ဘာဖြစ်လို့ ရှစ်ခိုးဦးတင်လုပ်တာတုန်း။ အော် . . ငါက မငိုမယိုလို့ပေါ့။ မငိုမယို မပူမဆာတာနဲ့ ဘာဖြစ်လို့ ရှစ်ခိုးရတာ တုန်း။ အော် . . မငိုမယို၊မပူမဆာတော့ ကောင်းတယ်၊ မြတ်တယ်။

ဒီလိုဆိုရင် ဘာဖြစ်လို့ ဒီကလေးက မငိုမယို မပူမဆာတာ လဲ။ သူ-အဲ့ဒါတွေကိုနောက်ပြန် တွက်လိုက်တဲ့အခါကျတော့ သူ-သံသရာကို သူမြင်သွားတာ မဟုတ်လား။ သူ့ရဲ့ အဲ့ဒီအထုံးသံသရာ တွေ မြင်တဲ့အခါကျတော့ ဒါ **မဇ္ဈိမပဋိပဒါ** ပေါ်တော့တာလို့ ဒီလို ပြောရမှာပေါ့နော်။ အဲ့တော့ **မဇ္ဈိမပဋိပဒါ** ဆိုတာ တကယ်တော့ ကာမ၊ ရူပ၊ အရူပလို့ဆိုတဲ့ ဒီမှားယွင်းနေတဲ့ အမြင်ဒဿတွေကို ဖယ် ရှားလိုက်တဲ့ အခါကျတော့ ဒီအမြင် ဒဿန သုံးခုမရှိတော့ရင် နောက် ထပ်တစ်ခုရှိတော့တာ မဟုတ်လား။ ကံမြင်ဖို့ပဲ ကံသုံးသပ်ဖို့ပဲ ကိုယ့်လုပ်ချက်တွေပဲ သုံးသပ်ဖို့လို့ဆိုတော့ လုပ်ချက်တွေကို ဘယ်လို သုံးသပ်မှာလဲဆိုတော့ ခုနက ပြောသလိုပဲ ကာမကံတွေက ဘာဖြစ် သတုန်း။ ရူပကံတွေက ဘာဖြစ်သတုန်း။ အရူပကံတွေက ဘာဖြစ် သတုန်းလို့ဆိုတာ အဲ့ဒါမျိုး သုံးသပ်ပြီဆိုတော့ ကဲ-ကျုပ်တို့ ဒါန လုပ် မယ်။

ဒါနလုပ်တော့ ဘာလုပ်မှာတုန်း။ ကာမလို့ လည်း

ငါလိုလားမှုတစ်ခုခုနဲ့ မလုပ်ရတော့ဘူး။ (အခုဆရာတော် ပြောမဲ့ဟာ ကျတော့ **ဒိဋ္ဌိဇုကမ္မဒါန ဒိဋ္ဌိဇုကမ္မသီလ ဒိဋ္ဌိဇုကမ္မ ဘာဝနာ**ပေါ့ဗျာ ဒါလေးကို . . .) ဟုတ်ကဲ့ . . .

တကယ်တော့ **ဒိဋ္ဌိဇုကမ္မ** ကတော့ ကျုပ်တို့ အခုလိုပြောဆို နေတာကတော့ **ဒိဋ္ဌိဇုကမ္မ** ဒေသနာပေါ့။ **ဒိဋ္ဌိဇုကမ္မ** ဒေသနာဆိုတာ ထက် လောကုတ္တရာ ဒေသနာပေါ့နော်။ လောကုတ္တရာ ဒေသနာကို ဟောနေတော့ ကျုပ်ကတော့ လောကုတ္တရာ ဒေသနာဖြစ်နေမှာပေါ့။ အဲ-ခင်ဗျားတို့က **လောကုတ္တရာ ဓမ္မဿဝန** ဖြစ်ကြတော့ အဲ-အဲ့လို မျိုးလိုဖြစ်တော့ ဒါလေးကို ခင်ဗျားအိမ်မှာ ရောက်တဲ့အခါမှာဖြစ်ဖြစ်၊ လမ်းပေါ်မှာဖြစ်ဖြစ်၊ ဆင်ခြင်၊ သုံးသပ်တိုင်းထွာပြီလို့ဆိုတဲ့အခါကျ တော့ ဒါ **ဒိဋ္ဌိဇုကမ္မ** ဖြစ်မှာပေါ့နော်။ ဒီဟောပြောချက်ကလေးပိုင်း ဆိုင်ရာရဲ့ စာလေး တစ်ပုဒ်ပုဒ်ကို ခင်ဗျားက ရသွားတယ်။ ရွတ်သွား တယ်ဆိုရင်လည်း ဒီစာလေးကို ခင်ဗျားကနေပြီးတော့ ပြန်လည် ဆင်ခြင်တယ်၊ သုံးသပ်တယ်လို့ဆိုတော့ ဒါမှ **ဒိဋ္ဌိဇုကမ္မ** လို့ပြောရမှာ ပေါ့နော်။ **ဒိဋ္ဌိ၊ ဥဇု၊ ကမ္မ။ ဒိဋ္ဌိ-** အမြင်ပိုင်းဆိုင်ရာရဲ့ **ဥဇုကမ္မ** ဖြောင့် မတ်ဖို့ အပိုင်းဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းပေါ့ဗျာ။

အဲ-အဲ့ဒါဆိုတော့ စာတွေဘာတွေ ရွတ်တာတို့၊ စာတွေ ဘာတွေဖတ်တာတို့လို့နဲ့ ပတ်သတ်မယ်လို့ ဒီလိုပြောရမှာပေါ့နော်။ အဲ့ဒါကိုမှ **ဒိဋ္ဌိဇုကမ္မ** လို့ ပြောရလိမ့်မယ်ဗျာနော်။ အဲ့တော့ အခုလို မျိုးလို ကျုပ်တို့ပြောဆိုလိုက်တယ်လို့ ဆိုတာကတော့ ဓမ္မဒေသနာ လုပ်နေတာပေါ့ဗျာနော်။ တရားတော်လည်း နာကြားလိုက်ကြတယ်လို့ ဆိုတော့ ဓမ္မဿဝနာ ဘာဝနာလုပ်နေတာပေါ့နော်။ အဲ့ဒီနားကြား တာတို့ ဟောပြောတာတို့တင် မဟုတ်ဘဲနဲ့ ကိုယ့်ဘာသာကို ဆင်ခြင် တယ်ပေါ့နော်။ ဘယ်ဟာနဲ့ ဘယ်ဟာက ဘယ်လိုဖြစ်တာလဲလို့ဆို တော့ အဲ့ဒီလိုမျိုးလို ဆင်ခြင်တာမျိုးကျမှ **ဒိဋ္ဌိဇုကမ္မ** လို့ ဒီလိုပြော

ရလိမ့်မယ်ဗျာနော်။ အခုဟာတော့ **ဒိဋ္ဌိဇုကမ္မ** တော့ မဟုတ်ဘူးလို့ ဒီလိုပြောကြစို့ပေါ့နော်။

ဒါပေမယ့် ငါ-ဒါနပြုတယ်။ ဘာဖြစ်လို့ ပြုမှာတုန်း ဆင်ခြင်တာ မဟုတ်လားဗျာ။ ကာမလိုလည်းပဲ ဘာရချင်လို့လည်းပဲ ပြုဖို့မဟုတ်တော့ဘူးပဲ။ ဒါရူပလိုလည်း သူ့ကိုရစေချင်လို့လို့တော့ မဟုတ်တော့ဘူးတဲ့။ ဒီလိုလည်း ရှိတယ်ဗျာနော်။ သူ့ကို ရစေချင်လို့ လှူတာနော်။ တစ်ခါ အရူပလိုလည်း ဘာမှမဟုတ်တော့ဘူးပဲ။ ဖြစ် ပျက်ပဲပေါ့ဗျာနော်။ ဖြစ်ပျက်လိုလည်းပဲ ဖြစ်ပျက်ကိုမြင်ပြီးတော့လည်းပဲ ငါ-ပေးကမ်းရမှာ မဟုတ်ဘူးတဲ့။ ဟိုသူ့ကို ရစေချင်လို့ ကိုယ့်လည်း မထိခိုက်ဘူးလို့ဆိုရရင် ဟိုသူ့ကို ရအောင်ပေးတာမျိုး ရစေချင် တာမျိုးလည်းပဲ မဖြစ်ရဘူးတဲ့။ အဲ-ကိုယ်ရချင်တာလည်း မဖြစ်ရဘူးတဲ့။ ကိုယ်-နောက်ရမှာပေါ့ဗျာ။

ဟ-မဖြစ်ရဘူးတဲ့ ဒီလိုဆိုရင် ငါဘယ်လိုလုပ်ပြီးတော့ ပေးမှာတုန်းပေါ့ဟာ ဒါဆင်ခြင်ရမှာ မဟုတ်လားဗျာ။ အဲ့ဒီဆင်ခြင်ကွက်ကြမှ ဆင်ခြင်နေတာမှ **ဒိဋ္ဌိဇုကမ္မ** လို့ ဒီလိုပြောရမှာပေါ့နော်။ ဒီလူကိုဖြောင့်အောင်ပေးမှာ၊ ဒါနပြုမှာ။ အဲ-ငါပြုမယ့်ဒါနက ဘာနဲ့ ပြုမှာတုန်း။ ဘယ်လိုအမြင်နဲ့ ပြုမှာတုန်း။ ဘယ်လိုအမြင်နဲ့ ပြုမှာတုန်းဆို ဟာ-ကာမအမြင်နဲ့ဆိုရင် ဒါ-တို့လုပ်ဖို့မဟုတ်ဘူး။ ရူပအနေနဲ့ဆိုလည်း သူ့ရဖို့အတွက်ဆိုလည်း သူ့မှပြည့်သွားပါစေတော့ဆို ဒီလိုကိုမဟုတ်ဘူး။ တကယ် သူ့ရော၊ ငါရော ဘာမှကို မဟုတ်ဘူး၊ ဖြစ်ပျက်ပဲဆိုတာလည်း ဒါလည်းဘာမှ မဟုတ်တဲ့အတွက် လုပ်ဖို့လည်း မဟုတ်ဘူး။ ဟော-ဒီလိုမျိုးလိုသူ အတားခံရပြီပေါ့ဗျာနော်။ သူသိတဲ့အာရုံတွေကို အတားခံရတဲ့ အခါကျတော့ သူကဘာနဲ့ ပြုမတုန်းဆိုရင် အေ-ဒီလိုဆိုရင်တော့ဖြင့် ငါဘာနဲ့ ပြုမလဲဆိုရင် သူ့စောင့်ရှောက်ရမှာပဲ။ ဟို-**ဥဘောအန္တေ** ဖြစ်လာပြီ။ **ဥဘောအန္တေ**

ရဲ့ အနုပဂ္ဂမ္ဘာဖြစ်လာပြီပေါ့နော် အနုပကမ္ဘာဖြစ်လာပြီဆိုတော့ အဲ့တော့ ငါရချင်လို့ပေးမှာလည်း မဟုတ်ဘူး။ သူ့ဘာဖြစ်စေချင်လို့မို့လို့ လိုနေတာလေး ပြည့်သွားစေချင်လို့ ပေးမှာလည်း မဟုတ်ဘူး။ သူ့ ဖြစ်ပျက် မြင်ပြီး ဘာမှမဟုတ်ဘူးဆိုပြီးတော့ ပေးမှာလည်းမဟုတ်ဘူး လို့ဆိုတဲ့ အခါကျတော့၊ အဲ-ဘာလို့ပေးမှာတုန်းလို့ဆိုရင်တော့ အော် -သူ ဒါက လေးမှမရရင် သူလဲကျသွားနိုင်စရာရှိတယ်။ သူပျက်သွားခံ ရစရာရှိတယ်။ သူပျက်သွားရင် ဆုံးရှုံးခြင်းပေါ့။ အဲ့တော့ အဲ့လိုမျိုးလို မဆုံးရှုံးရလေအောင် သူဒါလေးငါပေးလိုက်မယ်။ ဟုတ်တယ် တကယ့် လောကကို စောင့်ရှောက်ပြီနော်။ တကယ်တော့ သူ့ကို ချစ်ပြီးပေးမှာ မဟုတ်ဘူး။ သူ့ကို ချစ်ပြီးပေးမှာလို့ မဟုတ်ဘူးလို့ဆိုတော့ သူရှိရင် ဟော့ဒါတွေဆက်လုပ်ဦးမှာ ဟုတ်တယ်မဟုတ်လားဗျာ။ အဲဒါတွေ လုပ်ရင် လောကအကျိုးများမှာ။

လောကကို စောင့်ရှောက်တယ်ဆိုတာ

ဆိုကြပါစို့ ဆရာကြီးဦးစောအောင်က ယက်ကန်းရက်တယ်။ ယက်ကန်းမှာတော့ပါရဂူ။ သူ့ကိုမှီတဲ့ လူတစ်ယောက်မှ မရှိဘူးဆိုပါတော့။ ဟာ-သူ့မသေစေချင်သေးဘူး။ ဒီလိုဖြစ်မှာ မဟုတ်လားဗျာနော်။ ဆရာ ကြီးဦးစောအောင်ကိုချစ်လို့ မသေစေချင်တာမဟုတ်ဘူး။ ဆရာကြီးဦးစောအောင်ရဲ့ လုပ်ရပ်စွမ်းရည်က လောကကို သူမတူအောင် အကျိုးပြုနိုင်တာဖြစ်တဲ့အတွက် ဒါ-ဆရာကြီးဦးစောအောင် မသေစေချင်သေးဘူး။ လုပ်ကြပါဦး။ ဆေးဝါးတွေ ကောင်းကောင်းလေးနဲ့ ထိုးစပ်ပေးမယ်ဆိုလည်း ပေးကြစမ်းပါဦးတော့ . . ဒီလိုဖြစ်မှာနော်။ အဲ့တော့ ဦးစောအောင်ကိုချစ်လို့မဟုတ်ဘူးဟုတ်ပြီနော်။

သူ့လုပ်ရပ်က လောကကို ကျေးဇူးများတာဖြစ်တဲ့အတွက်

သူ့လုပ်ရပ်ကို ကျုပ်တို့ကနေပြီးသကာလ ပျောက်ပျက်ပြီးမသွား
အောင် တတ်နိုင်သမျှထိ ကိုယ်က ထူမပြီးတော့။ ကယ်တင်ပြီးတော့
ပေးတာဖြစ်တဲ့အတွက် စောင့်ရှောက်ပေးတာ။ အော်-သူတို့ကို
အဲ့လိုမျိုးလိုပေးရမှာပဲဟ။ ဒါကတော့ အင်မတန်လည်းပေးထိုက်
တယ်။ ဟော ဒီလိုပြောရမှာ မဟုတ်လားဗျာ။ ဒါ-လူလိုသိတဲ့အသိလို့
ပြောကြစို့နော်။

အဲ့လိုမျိုးလိုဆိုတော့ အဲ့ဒီအပေးကတော့ ဒါ-လောကုတ္တ
ရာ ဒါနလို့ ဒီလိုပြောကြပါစို့ဗျာ။ **သိဝံပတ္တေထ ဘိက္ခဝေ**
ပတ္တေတွာန ဒါနံ ဒေထ ဆိုတဲ့အတိုင်းပဲ။ မြတ်စွာဘုရားက ဒါနကို
ပေးကြ။ ဘယ်လိုပေးရမှာတုန်းဆိုရင်တော့ **ပတ္တေတွာန-**
တောင်းတပြီးပေးကြ။ ဘာကိုတောင်းတပြီး ပေးရမှာတုန်းဆိုရင်တော့
သိဝံ ပတ္တေတွာန -အေးချမ်းမှု၊ လွတ်မြောက်မှု၊ နိဗ္ဗန်ကိုတောင်းတပြီး
သကာလ ကျုပ်တို့ပေးရမှာ မဟုတ်လားဗျာ။

နိဗ္ဗာန်လို့ ပြောလိုက်တော့ စကားလုံးကြီးက ကြီးနေတယ်
ဆိုတာထက် လူ့လောကရဲ့ ဒါစည်ပင်ရာ စည်ပင်ကြောင်း၊ ငြိမ်းချမ်း
ရာ ငြိမ်းချမ်းကြောင်း၊ ငြိမ်းဝရာ ငြိမ်းဝ ကြောင်းပေါ့နော်။ ဒီအပိုင်းကို
တောင်းတပြီး သကာလ ကျုပ်တို့ ပေးကြရမှာမဟုတ်လား။ ဟာ-
သူက ပန်းတိမ်ဆရာကြီး။ သူ့လက်စွမ်းကတော့ ဘယ်သူမှ မှီအောင်မ
လုပ်နိုင်ဘူး။ ဒီလိုဆိုရင် ဒီသူတော့ မသေစေနဲ့ဦးဟေ့။ တတ်နိုင်သမျှ
ထိ ကောင်းကောင်းကမ်းကမ်းလေးလည်း ကျွေးမွေးကြပါပေါ့။
သူခမျာ တကယ့်ကို မစားရ၊မသောက်ရဖြစ်နေရင် တော်တော်ကြာကျ
တော့ အဟာရတွေဘာတွေ ချို့တဲ့ပြီးတော့ မြန်မြန်သေသွားပါလိမ့်
မယ်ပေါ့။ အဲ့လိုဆိုတော့ သူ့ကိုကျွေးမယ်ဆိုပါတော့။ကောင်းကောင်း
ကမ်းကမ်းလေး ဒန်ပေါက်ထမင်းလေး ဘာလေးရတဲ့အခါတော့
ကျွေးမယ်ပေါ့နော်။ ဘာဖြစ်လို့ ကျွေးတာတုန်း သူ့ကို ချစ်လို့ကျွေးတာ

ကဲ... ဒီလိုဆိုရင် **စိတ္တာလင်္ကာရ ဒါန** ပြုရမယ်။ **စိတ္တာပရိက္ခာရ ဒါန** ပြုရမယ် ဆိုတာကို စာတတ်ပေတတ် ဘုန်းကြီးတွေလည်း ပြောသွားပါရဲ့။ **တိပိဋက** ဆိုရင်လည်း မင်းကွန်းတို့ဆိုလည်း တော်တော်ပြောတယ် ပေါ့နော်။ ပြောပေမယ့် သူတို့လည်း ဒီထက် မြန်မာမပြန်ဘူး။ အဲ-သူ့ရဲ့ ဆရာရဲ့ ဆရာကြီးဖြစ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်က တော်တော်ပါဠိတော်တွေကို အဟောသန်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဆိုတော့ စာတွေ့လည်း ပဲ တွေ့ပြီးဟောသွားတာနဲ့ တူတယ်ဗျ။ အဲ-ဒါပေမယ့်လည်း သူလည်း ဗမာက ပြန်မသွားဘူး။ **တိပိဋက**ရဲ့ ဆရာဖြစ်တဲ့ အဲ-အဲဒီ ပထမဆရာကြီးဟောသွားတဲ့ ဆရာတော်ကြီးရဲ့ တပည့်ဖြစ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကလည်း **စိတ္တာလင်္ကာရ ဒါန၊ စိတ္တာပရိက္ခာရ ဒါန** ဆိုတာ ဒါနပွဲတိုင်း ကျုပ်တို့ကြားရတယ်။ **စိတ္တာလင်္ကာရ ဒါန** ဖြစ်အောင် လုပ်ရမယ်။ **စိတ္တာပရိက္ခာရ ဒါန** ဖြစ်အောင်လုပ်ရမယ်လို့ဆိုတာ သူ့ဆီကနေ

တိပိဋက ဆီထိကူးသွားပြီ လူတွေကလည်း **စိတ္တာလင်္ကာရ ဒါန**ဖြစ်
အောင် **စိတ္တာ ပရိက္ခာရ ဒါန** ဖြစ်အောင် လုပ်ကြရမယ်။

ဘာလုပ်ခိုင်းတုန်းဆို ဟိုဘုန်းကြီးကလည်းပဲ ဒါ-ဖြစ်ပျက်ရှု။
ဒီလိုလုပ်ခိုင်းတာပေါ့နော်။ ဒါ ဝိပဿနာတင်ခိုင်းတာပဲ။ **တိပိဋက**
ကလည်း နောက်ဆုံး စံရတုပွဲရဲ့ စိန်ရတုလောက်လား၊ နှစ်တစ်ရာ
ပြည့်လောက်လား မသိပါဘူး။ အဲ့ဒီကျတော့ သူလည်းပဲ ဓါတ်(၁၈)
ပါးကို . . ဤရုပ်သည် မြင့်ရှည်ကာလ မတည်ကြဘဲနဲ့ သူချပေးတော့
တာပဲဗျ။

သူလည်းပဲ ဝိပဿနာတင်ခိုင်းသွားတာ။ဒါအရေးကြီးတယ်
တဲ့။ **စိတ္တာလင်္ကာရ ဒါန၊ စိတ္တာ ပရိက္ခာရ ဒါန** ဖြစ်ဖို့ရန် ဆိုပြီး
တော့ . . အဲ့လိုမျိုးလို သူတို့ကလည်းပဲ . . ပြောမယ်ဆိုရင်တော့ ပရ
မတ် ဝါဒကနေပြီးတော့ မြင်ရတဲ့အရာအတိုင်း ဒါတွေဟောသွားတော့
တာပေါ့ဗျာ။ ဟောသွားတဲ့အခါကျတော့ **စိတ္တာလင်္ကာရ ဒါန** ဟာ
ဖြင့် ဘယ်သူမှ ပီပီသသမြန်မာတော့ ပြန်မသွားဘူးလို့။ ဒါကြီးတိုင်း
ပြောရတာလည်းပဲ ဟန်မကျဘူးပေါ့။ ဒါလေးတော့ ဘယ်လိုလုပ်ပြော
ရမတုန်းလို့ ကျုပ်လည်း စဉ်းစားရင်းကနေမှ နောက်တော့ဘာဖြစ်လာ
တုန်းဆိုတော့ အော်-လောကစောင့်ရှောက်ဖို့ **လောကနုကမ္မာယ**
လုပ်တာပဲ။ လောကုတ္တရာဓမ္မက လောကနုကံပါရမှာပဲပေါ့။ တကယ်
လည်းပဲ မြတ်စွာဘုရားက **လောကနုကမ္မာယ၊ အတ္တာယ၊ ဟိတာ**
ယ၊ သုခါယနဲ့ ဒီလိုပြောတယ် မဟုတ်လားဗျာနော်။ ဒါတွေ ကိုလုပ်
ကြ။ တရားတွေကို ဟောကြလို့ဆိုတော့ အော်-လို့ . . တကယ် ဘုန်း
ကြီး သီလတွေဆောက်တည်ပြီးတော့ ဘာလုပ်ဖို့ဆောက်တည်တုန်း
လောကနု ကမ္မာယပေါ့။ ဘုန်းကြီး ဘာဝနာတွေပွားတယ် ဘာဖြစ်လို့
ပွားတာတုန်းဆိုရင် **လောကနု ကမ္မာယ** ပေါ့။

တကယ်တော့ သီလဆောက်တည်တာက ပေးကမ်းသ

လောက် အဖိုးမတန်ဘူးဆိုပြီးတော့ ဗြဟ္မဏတစ်ယောက်ကနေပြီး တော့ ရဟန်းတစ်ပါးကို ငြင်းတယ်ဗျ။ ငြင်းတော့ ရဟန်းတစ်ပါးကနေ ပြီးတော့ တစ်ခါဘုရားပြန်လျှောက်တာပေါ့။ တပည့်တော်ဘုရား ဗြဟ္မဏ တစ်ယောက်ကနေပြီးတော့ ရဟန်းတွေက သူတို့ ဗြဟ္မဏတွေ လောက် မမြတ်ပါဘူးလို့ အချေတင်လုပ်လိုက်တယ်ပေါ့။ အချေအတင် ပြောလိုက်တယ်ပေါ့။ ဘာဖြစ်လို့တဲ့လဲကွလို့ ဘုရားကမေးတဲ့ အခါကျတော့ သူတို့ ဗြဟ္မဏတွေက သူများကို စောင့်ရှောက်နိုင်တယ် တဲ့။ ပေခြင်း၊ ကမ်းခြင်း၊ လှူခြင်း၊ တန်းခြင်းဖြင့် အရှင်ဘုရားတို့ **သမဏ**တွေက လုံးဝမပေးနိုင် မကမ်းနိုင်၊ မလှူနိုင် မတန်းနိုင်တာ အပြင် သူများတွေရဲ့ ပေးစာကမ်းစာ၊ လှူစာတန်းစာပဲ စားနေရတာ ဆိုတော့ သူတို့ **ဗြဟ္မဏ**တွေလို လောကကို မစောင့်ရှောက်နိုင်ပါဘူး လို့ ဟော-**ဗြဟ္မဏ** က ပြောလိုက်တယ်ပေါ့။

အဲ့တော့ ရဟန်းကလည်း သူမချေနိုင်ခဲ့ဘူးပေါ့။ ဘုရား လျှောက်တဲ့ အခါကျတော့ အဲ့ဒီလို ပေးတယ်ကမ်းတယ်၊ လှူတယ် တန်းတယ်ဆိုတာတွေက ဘာလုပ်ဖို့တုန်း လောကစောင့်ရှောက်ဖို့ပဲ ပေါ့ဗျာတဲ့။ အဲ့ဒီတော့ တပည့်တော်တို့က သူတို့လို မပေးနိုင် မကမ်း နိုင်တော့ အစောင့်ရှောက်နိုင် နဲ့တာပေါ့လို့ ရဟန်းကနေပြီးတော့ ဘုရားကို ပြန်ပြောတဲ့အခါကျတော့ . . ရဟန်းတဲ့ လောကစောင့် ရှောက် တယ်ဆိုတာတဲ့ ပေးကမ်းခြင်းဖြင့် စောင့်ရှောက်တာရှိသလို သူများတစ်တွေကို အသိဉာဏ်ပညာတွေ ဖွင့်ပေးခြင်းဖြင့် စောင့် ရှောက်တာဟာ ပေးကမ်းလို့ စောင့်ရှောက်တာထက်ပိုပြီး မများဘူး လား။ မမြတ်ဘူးလားလို့ ဟော-ဒီလိုပြောတယ်ပေါ့ဗျနော်။

တကယ်တော့ ထမင်းဆာနေတဲ့ လူထမင်းတစ်လုပ်ကျွေး လိုက်မှာဆိုတာထက် ထမင်းရအောင်လုပ်တဲ့ နည်းလမ်း၊ စည်းကမ်း ကို ကိုယ်ကနေ ပေးလိုက်မယ်ဆိုရင် သူထမင်းတွေ အများကြီးရတာ

လို့ ပြောရမှာနော်။ အဲ-အဲလိုဖြစ်တဲ့အတွက် ငါတို့တရားဓမ္မ ပေးတယ် ဆိုတာ လောကကို ဒါ-အစောင့်ရှောက်နိုင် ဆုံးပေါ့လို့ဆိုတာမျိုးလို မြတ်စွာဘုရားကနေပြီးတော့ ပြန်ပြောတယ်ပေါ့ဗျာ။ အဲ အဲဒီလိုမျိုး လိုပြောတာဖြစ်တဲ့အတွက် တကယ်တော့ ရဟန်းတွေ သီလဆောက် တည်တယ်။ သီလစောင့်တယ် ဘာဖြစ်လို့စောင့်တာတုန်းဆိုရင် **လော ကာနုကမ္မာယ** ပဲ။ လောကကြီးကို သွားပြီးစောင့်ရှောက်ပြီးနေမှ လောကစောင့်ရှောက်တာ မဟုတ်ဘူးပေါ့ဗျာ။

ဥပမာ ခရစ်ယာန်ဂိုဏ်းတွေထဲက တချို့ဂိုဏ်းက ဘုန်းကြီး တွေ ဆိုလို့ရှိရင် သူတို့ဆိုရင် အနာကြီးရောဂါသည်တွေကို ကိုယ်ကိုယ် တိုင်ရေချိုးပေး၊ ကိုယ်ကိုယ်တိုင် ဆေးတိုက်ကျွေးပေး၊ ရှေးအခါက အနာကြီးရောဂါဆိုတာ အင်မတန်ကြောက်စရာကောင်းတဲ့ရောဂါ မဟုတ်လား။ ပျောက်တဲ့ ဆေးကလည်း ပေါ်သေးတာမဟုတ်တော့ အနာကြီးရောဂါများ စွဲပြီ ဆိုရင် ဝဋ်နာ၊ ကံနာများလို့တောင် ပြောကြ ရတဲ့ အဖြစ်ရှိတယ်နော်။

အဲဒီလောက်ကြောက်စရာကောင်းတဲ့ ရောဂါကြီးတောင်မှ သူတို့ကနေပြီးတော့ ရေတွေဘာတွေနဲ့ ချိုးပေး၊ သန့်သန့်ရှင်းရှင်းတွေ လုပ်ပေး၊ အဲဒီလိုမျိုးလို လုပ်ပေးတဲ့အတွက် ဒါ-ဘာလုပ်တာတုန်းဆို ရင် လောကကို စောင့်ရှောက်တာပေါ့။ သူတို့က လောကကိုစောင့် ရှောက်တယ်ဆိုတာ ဒီလိုမျိုးလုပ်တာလို့ထင်တာ။ သူများကို တစ်ခါ တည်း ကူညီပြီးတော့၊ ဖေးမပြီးတော့ လုပ်နေတဲ့သူကိုမှ စောင့်ရှောက် တာလို့ မြင်တာပေါ့ဗျနော်။ တကယ်တော့ အနာကြီးရောဂါကို စောင့် ရှောက်ရင် အနာကြီးရောဂါသည် တစ်ယောက်ပဲရမှာပါလို့ ဒီလိုပြော ရမှာပေါ့နော်။

တကယ်တော့ ကိုယ့်က ကိုယ့်အကျင့်သိက္ခာ၊ ကိုယ့်အကျင့် သီလကို ပီနေအောင် စောင့်ရှောက်တာက လောကအတွက် ဘယ်

လောက်လုံခြုံသလဲ ဟုတ်ပြီနော်။ ကိုယ့် စိတ်ချကုန်ကြတယ်။ ကိုယ့်နဲ့ တွေ့ရတဲ့သူတိုင်းက ဒါ-သူတို့ကို မီးနဲ့မရှို့ဘူး။ ကိုယ်ကနေ လုံးဝ အေးချမ်းမှုလေးပဲ ပေးနေတယ်လို့ဆိုတော့ သူတို့တကယ်စောင့်ရှောက်တာ။ အဲဒီလိုမျိုးလိုဖြစ်တဲ့အတွက် ရဟန်းတွေ သီလဆောက်တည်တယ်ဆိုတာ လောကစောင့်ရှောက်ဖို့အတွက် ဘာဝနာပွားရတာ။ ရဟန်းတွေ ဘာဝနာပွားတယ်ဆိုတာ လောကစောင့်ရှောက်ဖို့ ဘာဝနာပွားရတာ။

အဲလိုပဲ ဒါနပဲပြုပြု၊ သီလပဲဆောက်တည်၊ ဆောက်တည်၊ ဘာဝနာပဲပွားပွား၊ တကယ်ကတော့ ထားရမဲ့ရည်ရွယ်ချက်က လောကစောင့်ရှောက်ဖို့။ လောကစောင့်ရှောက်ဖို့ဆိုတာဟာ မင်းကိုယ့်ဘာသာကိုယ် သီလစောင့်တည်တာနဲ့ လောကကိုမင်း ဘယ်လို စောင့်ရှောက်လို့လဲဆိုရင် ငါ-သီလမဆောက်တည်လို့ ပါနာတိပါတာ ဝေရာမကံ မလုပ်ဘဲနဲ့ ကျူးလွန်တာမျိုးပဲ လုပ်ပြီလို့ဆိုလို့ရှိရင် လောကကြီးကတော့ မီးနဲ့ရှို့ခံရသလိုဖြစ်တော့မှာနော်။ နံပါတ်တစ်၊ ကိုယ့်ရဲ့ သတ်ခြင်းကို ခံရတဲ့သူ ဒုက္ခရောက်ပြီ။

နံပါတ်နှစ်က ကိုယ်ဟာတော့ဖြင့် သတ်သူအဖြစ်နဲ့ ကျဆုံးသွားတဲ့ အတွက် ဒုက္ခရောက်ပြီ။ နံပါတ်သုံးက ကိုယ်အဲလိုကျဆုံးသွားတာကြောင့် ဆူးငြောင့်ခလုတ်ဖြစ်တဲ့အတွက် လည်းပဲ တစ်လောကလုံး ဒုက္ခရောက်ပြီ။ ဟို အသတ်ခံရတဲ့သူဘက်ကနေပြီးတော့လည်းပဲ အဲဒီလို သေတာကျေတာဟာ ကြောက်စရာကြီး ဒီလူရှိတဲ့အတွက်ဖြင့် ဟန်မကျဘူးလို့ဆိုပြီးတော့ တစ်လောကလုံးညည်းလောက်ပြီလို့ဆိုတော့ ဒီ **ပါနာတိပါတကလေးကို ဝေရာမကံ** မလုပ်လို့ ကျူးလွန်လိုက်ပြီလို့ဆိုလို့ရင် ဒီကျူးလွန်လိုက်တာပေါ်မှာမှီပြီး တလောကလုံးက ပူလောင်တာဖြစ်သွားတာ မဟုတ်လားဗျာ။

အဲလိုမျိုးလို ဖြစ်သွားပြီလို့ဆိုတဲ့အခါကျတော့ ဒါလောက ပူလောင်မှုမှ ပျောက်ပါစေတော့ဆိုပြီးတော့ ကိုယ်ကနေပြီး မသတ်ဘဲ နေတဲ့လုပ်ငန်းကလေး လုပ်လိုက်တာလေးက ဘယ်လောက်ကောင်း တုန်းဗျာ။ လောကကို အကောင်းဆုံးကူညီလိုက်တာလို့ ဒီလို ပြောရမှာ ပေါ့နော်။ တကယ်လို့မခိုးဘူးဆိုလည်း ဒီနည်းလည်ကောင်းပဲပေါ့ နော်။ ခိုးရင် ခိုးတဲ့အတွက်ကတော့ အခိုးခံရတဲ့သူလည်း ဆုံးရှုံး၊ ခိုးတဲ့ သူလည်းပဲ တစ်ခါတည်း ငွေမဲတွေရ၊ ဟုတ်ပြီနော်။

ငွေမဲတွေရလို့ဆို တာက ကိုယ့်လုပ်အားရဲ့ အထိမ်းအမှတ် အဖြစ်နဲ့ ဒါ-ကိုယ်လုပ်အားရဲ့ အမှတ်အသားအဖြစ်နဲ့ ငွေကရတာ မဟုတ်ဘူး။ ကိုယ့်ရဲ့ဝန်ဆောင်မှု လုပ်အားရဲ့ အထိမ်းအမှတ်သာ ငွေက ရ-ရမှာ။ အခုဒီလိုမဟုတ်ဘဲနဲ့ သူ့ဟာကို သူမပေးဘဲနဲ့ လစ်ပြီး ယူထားလိုက်လို့ ရတယ်လို့ဆိုတော့ ကိုယ့်ဆီ မှာရနေတဲ့ငွေက ကိုယ် လုပ်အားရဲ့ အထိမ်းအမှတ်ငွေလည်း မဟုတ်ဘူး။ ကိုယ့်လုပ်အားရဲ့ အထိမ်းအမှတ်မဟုတ်ပေမယ့်လို့ ဒီငွေထဲမှာ ရိုက်ထားတာက ဘယ် လောက်တော့ သုံးနိုင်တယ်လို့ဆိုတော့ ဒါဆိုလို့ရှိရင် တစ်ရာသုံးနိုင် တယ်လို့ဆိုရင် တစ်ရာတန်ပစ္စည်းသွားဝယ်ရင်လည်း ရတော့တာ မဟုတ်လား။

အဲဒီဈေးသည်က အဲဒီငွေမဲကို ယူလိုက်ရတော့တာနော်။ တကယ်တော့ သူ့ငွေမဟုတ်ဘူး။ အဲ-ငွေမဲ ကြီးပဲ။ အဲဒီလိုငွေမဲတွေနဲ့ပဲ တိုင်းပြည်ကြီးအထိတောင်မှ ချွတ်ခြုံကြ သွားတာမဟုတ်လား။ ကျုပ်တို့ဗမာပြည်ဆိုရင် ဆိုကြပါစို့. . နဝတ အစိုးရတက်လာတယ်။ တက်လာတော့ ဘိန်းဘုရင်ကြီးတွေဖြစ်တဲ့ ခွန်ဆာတို့၊ လော်စစ်ဟန်တို့ ဆိုတဲ့သူတွေရဲ့ ငွေမဲတွေကို ယူပြီးသကာလ တံတားတွေဆောက်မယ်။ လမ်းတွေဖောက်မယ်။ ဟုတ်ပြီနော်။ အကုန်လျှောက် လုပ်တာမဟုတ် လားဗျာ။ လျှောက်လုပ်တော့ သူက ပိုက်ဆံတွေအများကြီးရိုက်။ ရိုက်

ပြီးသကာလ တစ်ခါတည်း ကျုပ်တို့ အလုပ်သမားတွေ ပေးပေါ့ဗျာ။ ပေးတော့ကျုပ်တို့ငွေက ငွေမဲတွေနဲ့ပဲ အလုပ်လုပ်တာ များလာတဲ့အခါ ကျတော့ ဒီထဲထဲမှာ ကျုပ်တို့ရဲ့ငွေတွေ က အလိုအလျောက် ကျကျ . . ကျကျ . . ကျကျသွားတာနော်။

ပြောမယ်ဆိုရင်တော့ ရွှေတစ်ကျပ်သားကို ငွေလေးငါးရာ လောက်ရှိရာကနေပြီးတော့ ဒီနေ့ရွှေတစ်ကျပ်သားကြတော့ နှစ်သိန်း လောက်ထိဖြစ်သွားပြီ။ ကဲ-အဲ့လောက်ကြီးများတောင် အဆပေါင်း များစွာဖြစ်သွားပြီးလို့ဆိုတော့ ဒါ-ပြောမယ်ဆိုရင် လူတွေအကုန်ဆင်း ရဲကုန်တာ၊ ဟုတ်ပြီနော်။ ကိုယ်လည်း ငွေမဲသုံးလိုက်ရတာ မဟုတ်ဘဲ နဲ့။ ဟော လူတွေအကုန်ဆင်းရဲကုန်တာ။ ကိုယ်ကပိုက်ဆံ စုထားတယ် ဆိုပါတော့ ပိုက်ဆံလေး ဆယ်သိန်း၊ ဆယ့်ငါးသိန်းဘဏ်မှာ အပ်ထား။ ပိုက်ဆံဆယ်သိန်းဘဏ်မှာ အပ်မယ်။ တကယ်သုံးလိုက်တဲ့ အခါကျ တော့ ကိုယ်ထုတ်ပြီးသုံးတဲ့ အချိန်ကျတော့ တစ်သောင်းဖိုးလောက်ပဲ သုံးရတော့တယ် ဟုတ်တယ်နော်။ လေးငါးသောင်းဖိုးလောက်ပဲ သုံးရ တော့သလိုလို ဖြစ်ပြီဆိုတော့ ဘဏ်ထဲထည့်ထားရဲ့သားနဲ့ ပရုတ်လုံး လို ပေါ့ဗျာ။ သူ့ဘာသာသူကို ဟာပြီးတော့ ငယ်ငယ် ငယ်ငယ်သွားတဲ့ အခါကျတော့ တချို့ဆိုရင် တစ်တိုင်းပြည်လုံးဆင်းရဲတာနော်။ ကျုပ်တို့ တိုင်း ပြည်မှာဆိုလို့ရှိရင် တချို့ဆိုလို့ရှိရင် ရွာတွေမှာတဲ့ သူပဲပြော ပြတယ်။

လူချမ်းသာ နှစ်ယောက်လောက်ရှိရင်တဲ့ ဒီတစ်ရွာလုံးက မှီခိုရတယ်တဲ့။ သူတို့လိုအပ်နေတဲ့ စိုက်ရေးပျိုးရေးစရိတ်တွေ ချေး တာငှားတာဆိုရင် ချေးနိုင်တယ်ပေါ့နော်။ အခုတော့ အဲ့ဒီလူတွေ မွဲ ကုန်ကြပြီ။ ဟုတ်တာပေါ့။ မွဲရမှာပေါ့။ ဘာဖြစ်လို့တုန်းဆို သူတို့ရဲ့ငွေ က ပရုတ်လုံးလို လျော့လျော့ . . လျော့လျော့သွားတာကိုး။ ဒါဘာဖြစ်လို့ တုန်းဆိုရင်တော့ သူများပစ္စည်းခိုးတာဆိုတဲ့ ကိုယ့်လုပ်အားမပါပဲနဲ့

ကိုယ့်ရဲ့ဝန်ဆောင်မှု လုပ်အားမပါပဲနဲ့ ကိုယ်ရအောင်ယူလိုက်တာဟာ လောကကြီးထိခိုက်ပုံ နှစ်နာပုံအကြောင်းကို ကျုပ်ကဖော်ပြတာပါ။

တကယ်ကတော့ တိုက်ရိုက်ကတော့ ကိုယ့်မှာနှစ်နာပြီ။ ကိုယ်ဟာခိုးတဲ့သူဖြစ်သွားပြီ။ လူကောင်းမဟုတ်တော့ဘူး။ နံပါတ်နှစ် အနေနဲ့ကတော့ ခိုးခံရတဲ့သူနှစ်နာပြီ။ သူရှာဖွေထားတဲ့ပစ္စည်းလေး မသုံးစားမခံရဘဲနဲ့ ပျောက်ရှုခံရတာဖြစ်တဲ့အတွက် နံပါတ်သုံး ကတော့ အားလုံးနှစ်နာကြပြီ။ ဟုတ်တယ်မဟုတ်လား။ အဲ့လိုမျိုးလို ဗရုတ်သုက္ခဓေတေက ဓေတစားပြီးတော့ တစ်ခါလွမ်းမိုးလာပြီလို့ ဆိုတဲ့အခါကျတော့ အကုန်းလုံးနှစ်နာပြီ။

အဲ့တော့ပြောမယ်ဆိုရင် ကျုပ်တို့ သီလဆောက်တည် တာဟာ ကျုပ်တို့အတွက်လည်း မဟုတ်ဘူး။ သူ့အတွက်လည်း မဟုတ်ဘူး။ လောကကြီးအတွက်ပဲ လောက ကြီးစောင့်ရှောက်တာပေါ့နော်။ အဲ့တော့ သီလကလည်းပဲလောကကြီး စောင့်ရှောက်တာ ဒါနကလည်းပဲ လောကကြီးစောင့်ရှောက်ဖို့ ဘာဝနာဆိုတာကြတော့ လည်းပဲ လောကကြီးစောင့်ရှောက်ဖို့ဖြစ်ရမှာ အခုတော့ ဘာဝနာကို မပွားကြဘူးမဟုတ်ဘူး။ ပွားကြတယ်ဆိုပြီး တော့ပွားတယ်။ ဟာငါ့ အပယ်တံခါးပိတ် အောင်လို့။ နောင်ဘဝမှာ ကိုယ့်အတွက် အပယ်တံခါးကြီးက ဒလဟောကြီးပွင့်နေတယ်လို့က ထင်တာမဟုတ်လား ဗျာ။ ထင်သာထင်တာ တကယ်အပါယ်တံခါးကြီး ပွင့်နေတာလည်း မြင်တာ မဟုတ်ဘူးဗျာနော်။ မြင်ဘူးရအောင်လည်း ကိုယ်မှ မသေသေးတာကိုး။ ကိုယ်သေပြီးနောင်ဘဝကျမှ အပယ်တံခါးကြီးက ပွင့်နေမှာလို့ဆိုတော့ ဒါပြောမယ်ဆိုရင်တော့ မကြံစည်ကောင်း တာကိုကြံတာ။ ကိုယ် သေပြီးနောက်မှာ ကိုယ်သေလို့မှ မရှိသွားဘူး။ မရှိတဲ့နောက်ပိုင်းကျမှ ဖြစ်မဲ့ဟာကြီးနဲ့ ခြောက်တယ်လို့ဆိုတော့ အော် - ဒါလည်းပဲ တော်တော်မကောင်းတဲ့ ဟာပဲပေါ့။

ကျုပ်တို့ ငယ်ငယ်တုန်းက ကျုပ်တို့ကနေပြီးတော့ ကိုယ့် အမေတို့ ဘယ်သူတို့ကို ဂျစ်တိုက်ပြီးငိုနေတယ်ဆိုရင် နားညည်းတော့ ချော့လို့လည်း မရတော့တဲ့အခါကျတော့ အမေကလည်း ခြောက်တယ်။ မဟူးဘုတ်ကြီးလာနေပြီ။ မဟူးဘုတ်ကြီး လာနေပြီနဲ့ပေါ့ဗျာ။ မဟူးဘုတ်ကြီး လာနေပြီဆိုတာ ကျုပ်တို့ကလည်း စကားလုံးပြည့် ပြည့်စုံစုံမှ သိတာမှမဟုတ်ဘဲ။ ဒီမဟူးဘုတ်ကြီး ကြောက်ရတာဗျာ။ တစ်ခါတည်း။

ပြောမယ်ဆိုရင်တော့ သူချော့လို့မရဘူး။ သူက မဟူးဘုတ်ကြီးနဲ့ ခြောက်လိုက်တော့ ကျုပ်တို့လည်း မဟူးဘုတ်ကြီးကြောက်ပြီး သကာလ။ . တိတ်ရတာပေါ့နော်။ အဲ့တော့ ကြီးလာတဲ့အခါကျ အင်းမဟူးဘုတ်ဆိုတာ မဟုတ်ဘူးကြီးပဲ။ မဟုတ်ဘူးကြီးလာနေပြီ မဟူးဘုတ်ကြီးကတော့ ဘယ်လိုလုပ်လာမှာတုန်း ပေါ့နော်။ ဒါပေမယ့် မသိဘူး။ အခုလည်းပဲ အပယ်တံခါးပိတ်အောင် ဆိုပြီးတော့ ကျုပ်တို့ လုပ်တယ်။ ဘာဝနာပွားတာလည်းပဲ ကိုယ်အပယ် တံခါးပိတ် ချင်လို့ ပွားတာ။ အင်း. . အတ္တပျောက်အောင်လုပ်တယ်လို့ ဆိုတဲ့ ဘာသာကလည်း ဝန်တာကြီးလိုက်တာလို့ ဒီလိုပြောရမှာပေါ့ဗျာနော်။ သေပြီးနောက် ကိုယ့်အတ္တကရှိနေသေးတယ်လို့လို့ ပေါ့ဗျာနော်။

ကိုယ့်အတွက် ကိုယ်လုပ်နေကြတာ

အဲ့တော့ ပြောမယ်ဆိုရင် ဒါနပြုရော၊ သီလဆောက်တည်တာရော၊ ဘာဝနာပွားတာရောဟာ တကယ်အတိုင်းကတော့ **စိတ္တာလင်္ကာရ၊ စိတ္တာပရိက္ခာရ** ဖြစ်အောင် ဒါန၊သီလ၊ဘာဝနာကို ဘယ်လိုပြုကြမလဲ လို့ဆိုရင် လောကကိုပဲ စောင့်ရှောက်တဲ့သဘောမျိုးနဲ့ပဲ ကိုယ်ကလုပ်ဗျာ။ ခင်ဗျားက အသင်းအဖွဲ့ဝင်တစ်ယောက် ဖြစ်တယ်ဆိုရင် ဒီအသင်းအဖွဲ့ကြီး ပွားရာကြီးပွားကြောင်း ခင်ဗျားကျင့်မှာပဲမဟုတ်

လား။ ခင်ဗျားက အိမ်တစ်အိမ်ရဲ့ အိမ်သားတစ်ယောက် ဖြစ်နေတယ် ဆိုရင် ခင်ဗျားအိမ်ရဲ့ ကြီးပွားရာကြီးပွားကြောင်း ခင်ဗျား ကျင့်မှပဲ မဟုတ်လား။ ခင်ဗျားက ဗုဒ္ဓဘာသာဖြစ်နေတော့ ဗုဒ္ဓဘာသာရဲ့ ကြီးပွားရာ ကြီးပွားကြောင်းကို ခင်ဗျားတို့လည်း ကျင့်ကြတာပဲ မဟုတ်လား။ အဲ့ဒီလိုပဲ ကိုယ်က ဗုဒ္ဓဘာသာတင်လည်း မကဘူး။ ကိုယ်က မြို့သားတင်လည်း မကဘူး။ ကိုယ်က အိမ်သားတင်လည်း မကဘူး။ ကိုယ်ကလူသား။ လူသားဖြစ်ပြီ လို့ဆိုတော့ လူသားရဲ့ အေး ငြိမ်းရာ အေးငြိမ်းကြောင်း စောင့်ရှောက်တာမျိုးကိုလည်း ကျုပ်တို့ တတ်အားသမျှ လုပ်ကြရမှာ မဟုတ်လားဗျာ။

အဲ-အဲ့ဒါလုပ်တာကိုတော့ ကျုပ်တို့ကမေ့နေတယ်ဗျာ။ မေ့နေပြီးတော့ လူသားစောင့်ရှောက်တဲ့ စိတ်ဓာတ်တော့မရှိဘူး။ လောကကို စောင့်ရှောက်တဲ့စိတ်ဓာတ်တော့ မရှိဘူး။ ဘာဝနာ ပွားမယ်၊ ငါ့-အပယ်တံခါးပိတ်ဖို့၊ သီလဆောက်တည်မယ်၊ ငါ့-ငရဲအိုးမကျဖို့ ဟုတ်ပြီနော်။ ဒါနပြုမယ် ငါ-နတ်ပြည်ကိုရောက်ဖို့။ ဟာ-ငါအတွက်ချည်းပဲဖြစ်နေတယ်နော်။ ကိုယ်အတွက်ပဲ ကိုယ်လုပ်နေတဲ့သူဆိုတော့ သူများတစ်တွေကတောင် ကူညီစရာမကောင်းတော့ ဘူးလို့ပြောကြစို့။ အပိုလုပ်နေတာပါကွာဆိုတဲ့ သဘောမျိုးနဲ့နော်။ လောကုတ္တရာအမြင်နဲ့ ကြည့်တဲ့အခါကြတော့ အော်-အဲ့လိုလူမျိုးဟာတော့ ဖြင့် တကယ်ကို မှားယွင်းနေတဲ့သူပဲ တကယ်ကိုရင်နာစရာ ကောင်းနေတဲ့သူပဲ။ တကယ်ကို စက်ရုပ်လူသားဖြစ်နေတဲ့သူပဲပေါ့။ စက်မိနေတယ်ပေါ့ဗျာ။

ဆိုကြပါစို့ဗျာ အဲ့လိုမျိုးလို သူ့အတွက် နတ်ပြည်ကို ရောက်ဖို့ လူကောင်းကြီးဖြစ်ဖို့ သူဌေးသူကြွယ်ကြီးနောင်ဘဝမှာ ဖြစ်ဖို့လို့ဆိုပြီး လှူနေတဲ့သူကို မင်းမှားနေပြီလို့ ဆိုတဲ့အကြောင်းကို နားဝင်နိုင်သမျှ နားဝင်အောင်ကျုပ်တို့ပြောသွားရမှာပါဗျာ။ တကယ်တော့ သူမှားနေ

တယ်။ သူစက်ရုပ်။ စက်ရုပ်လို့ဆိုတာက သူနောက်ဘဝမှာ လူကောင်းကြီး နတ်ကောင်းကြီး ဗြဟ္မာကောင်းကြီး ဖြစ်မှာလို့ဆိုတာ သူမမြင်ဘူး။ သူမမြင်ပေမယ့်လို့ သူယူနေတယ်။ သူဘာဖြစ်လို့ ယူနေတာတုန်း ဆိုရင်ကတော့ သူစွဲနေတာ။ ဘာဖြစ်လို့ စွဲနေတာတုန်းဆိုတဲ့ အခါကျတော့ အဲဒီဘာဝနာကို သူပွားထားတာ။ ဘယ်တုန်းကပွားလို့လည်းလို့မေးရင် သူတရားနာတယ် ဟုတ်ပြီနော်။ တရားနာတာလည်း ဓမ္မသာဝနဘာဝနာပဲလို့ ဒီလိုပြောခဲ့တယ် မဟုတ်လားဗျာ။ ဓမ္မသာဝန လို့ဆိုတဲ့ ပုညကြိယာတရား ဘာဝနာထိုက်တယ်လို့ ကျုပ်တို့ ဒီလိုပြောခဲ့တာနော်။

အဲဒီတော့ သူတရားနာတယ်။ တရားနာတဲ့အခါမှာ တရားဟော ဓမ္မဟောဆရာကနေပြီးတော့ အဲဒီလိုဟောတယ်။ အဲဒီလိုဟောတဲ့အခါကျတော့ . . . ဟောပဲဟောမှတော့ ကြားရတဲ့သူကတော့ ယူပြီပေါ့။ ဟုတ်ပြီနော်။ အဲဒီလို ယူတဲ့အတွက် သူ့ဆီမှာ အဲဒီခုနုပြောခဲ့တဲ့ အကောင်ပလောင် အတုံးအခဲဖြစ်တဲ့ နတ်ပြည်တို့၊ ဗြဟ္မာပြည်တို့ဆိုတဲ့ဟာကို သူ့စိတ်ထဲကနေပြီးတော့ သူ့လိုအင်နဲ့ ကလည်းကိုက်နေတာ။ သူအဲလိုမျိုးလို ချမ်းမြေ့ချင်တယ်။ အဲလိုမျိုးလို ဘေးရန်ရှင်းချင်တယ်။ အဲဒီလိုရှင်းချင်တယ်၊ ချမ်းမြေ့ချင်တဲ့အတိုင်း ဟိုတစ်ဖက်ကလည်း ဟောဒီလိုကို ဘေးရန်ရှင်း နေပါတယ်။ ဟော့ဒီလိုကိုလည်းပဲ ကောင်းမွန်နေပါတယ်၊ ချမ်းမြေ့နေပါတယ်လို့ပြောတော့ အားကျတာပေါ့ဗျာနော်။

အဲ-အားကျတဲ့အခါကျတော့ ပြောသံကိုကြားရလို့ တရားဟော ဓမ္မဆရာရဲ့ ဖန်ပြချက်ကို အဲဒီ ဖန်ပြတဲ့အတိုင်း ကိုယ်ကနေပြီးတော့ မြင်တာကိုးဗျ။ မြင်တဲ့အခါကျတော့ ကိုယ်က အဲလိုမျိုးလိုအားကျတယ်။ အားကျတော့ လိုလားတယ်။ တဏှာဝင်တယ်ပေါ့ဗျာ။ ပြောမယ်ဆိုရင်တော့ တရားနာရတာကလည်းပဲနော်။ ကုသိုလ်ကြီးလည်း

မရဘူး လို့ပြောရမှာဗျာနော်။ တရားနာတဲ့အတွက် တဏှာလည်းရနေတာဗျာနော်။ ဘာတဏှာရတုန်းဆိုတော့ ခုနကတရားရရင်တော့ ကာမ တဏှာရတာပေါ့နော်။ ကာမတဏှာရလို့မို့ အဖိုစိတ်တွေ အမစိတ်တွေ ထကြွတာလားဆိုတော့ မဟုတ်ဘူး။ တစ်စက်တမျှ မထကြွဘူးပေါ့။ ညောင်စေ့လောက်လှူဖြစ်လည်း၊ ပန်းလေးတစ်ပွင့်လောက်လှူတာလည်း ကမ္ဘာရှစ်ဆယ်လောက် ငရဲမလားဘူးလို့ဆိုတဲ့ ဟာမျိုးဗျာနော်။

ဟာ-အဲ့ဒါမျိုးကလည်း လိုချင်လိုက်တာလို့ ဆိုတဲ့ဟာမျိုးက သူက တဏှာဝင်သွားလောက်အောင်လည်းပဲ။ တစ်ဖက်ပြောသူကလည်း အပြောကောင်းနဲ့ ပြောတာမဟုတ်လား။ အဲ့ဒီအပြောကောင်းကောင်းနဲ့ ပြောပြီလို့ဆိုလို့ရှိရင် သူကကုသိုလ်ရတာမဟုတ်ဘူး။ တကယ်ရတာကတော့ တဏှာရသွားတာလို့ ပြောကြစို့နော်။ ဘာတဏှာရတာတုန်းဆို ကာမတဏှာရတာ။ အဲ့လိုမျိုးဖြစ်ချင်တယ်။ အော်-အဲ့လိုမျိုးဖြစ်ချင်တယ်လို့ ဆိုတာမျိုး သူ့ဆီမှာဝင်သွားတော့ အဲ့လိုမျိုး အမြင်မျိုးကလည်း ပေါက်တော့တာပေါ့ဗျာနော်။

အဲ့လိုမျိုး လုပ်ဖို့ရန်အမြင်မျိုးပေါက်တဲ့အခါကျတော့ နောက်တစ်ခါကိုယ် ဒါနပြုတဲ့အခါ အဲ့ဒီအမြင်နဲ့ပဲ လုပ်တော့တာနော်။ အဲ့ဒါက ကာမဒဿနအမြင်နဲ့လုပ်တဲ့ ဒါနဖြစ်တဲ့အတွက် ကာမဒါနပေါ့။ အဲ့ဒီ ကာမဒဿနက ဘယ်ကနေရတာတုန်းဆိုရင်တော့ ကာမတဏှာကနေပြီးတော့ ဖန်တီးပေးရတာ။ ကာမတဏှာက ဘယ်ကနေဖြစ်တာတုန်းဆို အဲ့ဒီဖန်တီးပြချက်ကနေပြီးတော့ရခဲ့တာ။ အော်-အဲ့လိုမျိုးလို့ပြောရမှာ။ ကိုယ်မြင်မယ်ဆိုရင် တတ်နိုင်သမျှထိ သူဖြင့် ဒါ-ပြောမယ်ဆိုရင် မဟုတ်ကောင်းဝါးနဲ့ မှားနေပြီပေါ့။ ဥပမာ မျက်ကန်းတစ်ယောက်က လမ်းသွားတယ်။ လမ်းသွားတယ်ဆိုတာ သူကတော့ ဒီနေရာမှာ ဘာမှ မရှိဘူးလို့ ရှေးအခါက သိခဲ့တဲ့အမှတ်နဲ့ပဲ သူသွားမှာဆို

တော့ အဲ-ဆော့တဲ့လူတစ်ယောက်၊ နောက်တဲ့ လူတစ်ယောက်က သူလာမဲ့လမ်းမှာ အင်မတန်တိုက်လောက်တဲ့ ရေပုံးကြီးတစ်ပုံးတို့လို ချထားပြီ ဆိုပါတော့နော်။ သူ့တော့ဖြင့် တိုက်တော့မှာပဲပေါ့။ တိုက်တော့မှာပဲလို့ဆိုတော့ သူကတော့ဒီနေရာမှာ ဘာမှမရှိဘူးဆိုပြီး တော့ သွားနေတာ သူတိုက်တော့မှာပဲလို့ဆိုရင် ကိုယ်ကနေပြီးတော့ သူ့ကိုစောင့်ရှောက်တဲ့အနေဖြင့် . . သူကတော့ မသိလို့တိုက်မှာကိုး။ မသိလို့တိုက်မှာဆိုတော့ မသိဘဲနဲ့သွားတာကိုပဲ မတိုက်ရလေအောင် တတ်နိုင်သမျှထိ . . ခင်ဗျား အဲ့ဒီနားသွားလို့ရှိရင် ဘယ်ဘက်ကို ဘယ်လောက်ရှောင်သွားရမယ်။ ညာဘက်ကို ဘယ်လောက် ရှောင် သွားရမယ်ဆိုပြီးတော့ သူ့ကို အသိပေးရမှာပေါ့နော်။ ဒါမှမဟုတ် ကိုယ်ကိုယ်တိုင်လည်း ဖယ်ရှားပေးရမှာ ပေါ့နော်။ သူ့ကို အဲ့လိုအသိ ပေးရင် ဟ-ဘာဖြစ်လို့ရှောင် သွားရမှာ တုန်းက။ ဘာမှရှိတာမှတ်လို လဲ။ ဒီနေရာမှာ ဘာမှမရှိဘူးပေါ့။ အေး-အရင်တုန်းက ဘာမှမရှိတာ မှတ်တယ်။ အခု ဘာရှိနေတယ်လို့ ဆိုတာမျိုးကို မြင်အောင်ပြော ရမှာပေါ့ဗျာနော်။

အဲ့လိုမျိုးလိုပဲ သူကမတကျာဖြစ်ပြီးတော့ ကာမဒဿန မြင်နေတယ်။ ကာမဒဿနမြင်ပြီးတော့ ဒီလုပ်ငန်းကို လုပ်မယ်လို့ ဆိုရင် မင်းလုပ်နေတဲ့ဟာက တကယ်ဟုတ်တာမဟုတ်ဘူး ဆိုတဲ့ အကြောင်းမျိုး သူတကယ်မမြင်ဘူးလို့ ဆိုတဲ့အကြောင်း သူမြင် သာအောင် သူ့ကိုပြောပြပေးဖို့လိုတာနော်။ သူ့ကို စောင့်ရှောက်တာပဲ ပေါ့။ အမှန်ကတော့ ဆိုးပေနေတဲ့အမြင်ကိုသာလျှင် ကိုယ်ကနေပြီး တော့ ပြင်ပေးတာမျိုးလုပ်ရမှာပဲဗျာနော်။

မန္တလေးက ဦးသန်းထွန်း ကပြောတဲ့ အလေ့အထရှိတယ်။ အမယ် သူတို့သားတွေကနေပြီးတော့ သားတွေကလည်း မြို့ပြတွေမှာ နေနေကြတာဆိုတော့ သူတို့အမေ စားဖို့ ပန်းသီးတွေဝယ်ပေးတာပေါ့

နော်။ ပန်းသီးတစ်လုံးကို နှစ်ရာ ပေးရတယ်။ သုံးရာပေးရတယ်ဆိုလည်း နှမြောမှာမဟုတ်လား။ ဘာဖြစ်လို့တုန်းဆိုရင် ဒါလေးက နှစ်ကျပ်၊ သုံးကျပ်ပဲ ကျပ်တို့ရှေးအခါ ကပေးပြီးစားနေကြတာ မဟုတ်လား။ အခုကျတော့ နှစ်ရာသုံးရာ ပေးရတယ်လို့ဆို တော့ သိပ်ဈေးကြီးတယ်ဆိုပြီးတော့ မစားပဲနေမှာ စိုးရိမ်တဲ့အတွက် နင်တို့ပန်းသီးက ဘယ်လောက်များပေးရတာမို့လဲ အစိတ်(၂၅ကျပ်) ပေါ့အမေရာ. . ။ အဲ့သလိုပဲ ပြောလိုက်တာပေါ့။

အဲ့လိုဆိုရင် သူပန်းသီးတွေ အစိတ်ဆိုတဲ့ငွေ ဘယ်လောက်မှ မတန်ဘူးဆိုတာလည်း သူကတော့ သိနေတာပေါ့နော်။ သိနေတော့ စားကြဟဲ့-နင်တို့စားကြ။ ငါ့ပန်းသီးက အစိတ်လောက်ပဲပေးရတာ။ ကောင်းတယ်။ နင်တို့စားကြနဲ့ပေါ့။ အစိတ်ပေးပြီးတော့ သူကပေါပေါများများ ကျွေးနေတာပေါ့ဗျာ။ အစိတ်ပေးရတယ်ဆိုတဲ့ အသိနဲ့ပေါ့ဗျာ။ ခင်ဗျားကတော့ သူကိုယ် တိုင်တောင်မစားဘူး။ သူများကျွေးဖို့ရာဆို ဝေးရောပေါ့ဗျာ-ဒါ။

အဲ့တော့ မဝယ်ခဲ့နဲ့ ငါမစားဘူးနဲ့ တကယ်လုပ်မှာ၊ ငြင်းဆန်မှာ။ အဲ့ဒီတော့ အစိတ်ပဲပေးရပါတယ်။ အမေလို့ ပြောလိုက်တဲ့အခါ ကျတော့ သူကလည်း အစိတ်နဲ့သူများကို ကျွေးနေတာလေ။ ဒါ အစိတ်ပဲတန်တယ်. . ဟဲ့။ စားကြပေါ့နဲ့။ အဲ့ အဲလိုမျိုး လိုဖြစ်နေတာပေါ့။ အမှန်ကတော့ မသိနေဘူး။ အားလုံးမသိနေတာ။ သူတို့ အမေပါးစပ်ထဲထည့်လို့သာတော့ တစ်ဝက်တစ်ပျက်ထက်မဝင်ဘူးတဲ့။ ဘုန်းကြီးကျောင်းရောက် တာကများများလို့ ဒီလိုပြောသေးတယ်ဗျဒါ။ မုန့်တွေပဲတွေ အကောင်း စားတွေပေါ့ဗျာ အဲ့လိုမျိုးလို ပို့ပြီဆိုလို့ရှိရင်။

တကယ်တော့ လောကုတ္တရာဓမ္မနဲ့ပေးလို့ကတော့ ကိုယ်က သာပဲရမယ်ဗျ။ သူကနေနောက်ထပ်ပြန်ပြီး မပေးအောင်ကတော့ မတက်နိုင်ဘူး။ မတက်နိုင်ဘူးလို့ဆိုတော့ တက်နိုင်သမျှ ကိုယ့်အမေ

အဖေကို ကော်ဖီမစ်သောက်စေချင်လို့ကို ပေးတယ်လို့ဆိုရင်လည်းပဲ အမေမသောက်ဘဲနဲ့ အဖေမသောက်ဘဲနဲ့ ဘုန်းကြီးကျောင်းပဲ ပို့ပေးတာဆိုရင်တော့ ဘုန်းကြီးကျောင်းပဲ ပို့ပေးမှာဆိုရင်တော့ ကျနော်လည်း အဖေဘုန်းကြီးကျောင်း အတွက်ဖြင့် ကျနော်ပေးချင်တဲ့စိတ်မရှိဘူး။ အဖေ့သောက်စေချင်လို့သာပေးတာ အဖေသောက်မှပဲ ပေးမှာနော်။

(သူတို့ခေါင်းပေါ်တင်ထားတဲ့သူကို မပေးချင်လို့ဆိုပြီး မိဘတွေက မြင်သွားမှာကလည်း ရှိသေးတယ်ဘုရား) သူတို့ခေါင်းပေါ်တင် ထားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကို ဒီလိုမျိုးလို ပြောမထွက်တာကတော့ မကောင်းဘူးဗျ။ မကောင်းဘူးလို့ဆိုတာကတော့ ကိုယ်ကတော့ ဝေဖန်ပေးရမှာပဲ။ ဆိုလိုတာကတော့ ကိုယ့် ကော်ဖီမစ်ကို တစ်ဖက်လူသောက်သွားလို့ ဝေဖန်မှာမဟုတ်ပါဘူး။ ကိုယ့်အဖေရဲ့မှားယွင်းတိမ်းစောင်းနေတဲ့ လုပ်ရပ်တွေကို တည့်ပေး ချင်တဲ့စိတ်ဓာတ်ပေါက်ရမှာဗျ။ ပေါက်ရမှာဆိုတာအဖေ . . အဖေ ဘုန်းကြီးတွေကို ကော်ဖီမစ်တွေတိုက်ရအောင် အဖေ ဘာကျေးဇူး ရှိလို့လဲ။ ကျနော်ကတော့ အဖေသောက်ရအောင် ဒီကော်ဖီမစ် တိုက်တာတော့ အဖေကိုကျေးဇူးရှိလို့။

အဲ့တော့ အဖေကတော့ အဲ့ဒီ ဘုန်းကြီးတွေ ဘာကျေးဇူးရှိတယ်လို့ဆိုတာများ အဖေပြောနိုင်တုန်း။ အဲ-ဘာမှ ကျေးဇူးမရှိဘဲနဲ့ ဟိုငန်းတော်ကြားဆိုတဲ့ မွေကြီးကသူကနေ ပြီးဆာတဲ့ အခါကျတော့ ပါးစပ်ကြီးဟပြီးတော့နေတယ်တဲ့။ အဲ-သူ့ရဲ့ ညှို့ငင်မှုစွမ်းရည်ပေါ်မှာမှီပြီးတော့ ကျန်တဲ့မြွေကလေးတွေက အဲ့ဒီ ငန်းတော်ကြား-ဟ-နေတဲ့ ပါးစပ်ထဲကိုဝင်ပြီးတော့ အစာအဖြစ်နဲ့ ဝင်ပေးရသတဲ့ပေါ့။

အဲ့သလိုများလားဖြစ်နေတာလား။ အဖေဟာ သူတို့ရဲ့

အညှို့အငင်ကိုပဲ မိပြီးသကာလ အဲ ငန်းတော်ကျားမြွေကြီး ပါးစပ်ထဲ ကို အဖေတို့က ဝင်ပေးရသလိုမျိုးများဖြစ်နေတာလား။ အဖေသုံးသပ် ကြည့်ပါဦး။ အဲဒီဘုန်းကြီးက ကျေးဇူးတရားတွေ ဘယ်လောက်ရှိ တာတုန်း။ သူ့ကိုလက်တွေ့ခင်းခိုင်းရမှာဗျ။ ဒါ အဲဒီလိုဝင်တာဆိုတော့ လည်းပဲ ကိုယ်ကတော့ အဲဒီ စားဖွယ်သောက်ရန်ကိုဖြင့် သူပါးစပ်ထဲ မရောက်မှာဆိုရင်တော့လည်း ကိုယ်ကသူသာ ကျေးဇူးတရားရှိလို့ စား စေချင်တာ ဆိုရင်တော့ သူပါးစပ်ထဲမရောက်ဘဲ ဘေးဖိတ်သွား မှာဆိုရင်တော့ လည်းပဲ ဒါ-မပေးဖို့ပဲရှိတာ။

(တကယ်ပေးချင်တော့လည်း ရှေ့မှာတင် ကိုယ်ကိုယ်တိုင် ဖျော်ပြီးတော့ အဖေရယ်သောက်ဆိုပြီးတော့ ပါးစပ် ထဲထည့်ပေးလိုက် ပေါ့)(ကိုယ့်မိဘကိုပေးတာက စိတ်မပျက်လို့ ဒီလိုဖြစ် တာလား။)

အဲဒီလိုတော့ မရှိဘူးလို့ ပြောရမှာဗျ။ သူပေးချင်ရာကို ပေးခွင့်ရှိတယ်လို့ဆိုတာကတော့ သူသာ ပရမ်းပတာလုပ်နေမယ်လို့ ဆိုရင်တော့ သူ့အကျိုးဖြစ်ဖို့ရန်အတွက် ကျုပ်တို့ကလည်း သူ့ကို ပေး ကမ်းကြရမှာကိုဗျ။ သူကတော့ အဲလိုမျိုးလို အကျိုးရှိရှိကို မသုံးဘူး ပရမ်းပတာကို သုံးပစ်မှာလို့ဆိုရင်တော့လည်းပဲ ကိုယ်ကဒါ သူလုပ် ချင်ရာလုပ်ခွင့်ကို မပြုနိုင်ဘူးလို့ ဒီလိုပြောရမှာပေါ့နော်။

ကျုပ်တို့ လှူတယ်တန်းတယ်ဆိုရင်တောင်မှလည်း **ဣဒ်မေ ပုည အာသုက္ခယံ ဝဟံဟောတု၊ ဣဒ်မေ ပုည နိဗ္ဗာနဿ ပစ္စယော ဟောတု** နဲ့ ဒီလိုပြောရတာမဟုတ်လားဗျာ။ တကယ်ကတော့ အဲပြောတာ သိပ်လေးနက်တယ်ဗျ။ သိပ်လေးနက်တယ်ဆိုတာက **ဣဒ်မေ ပုည အာသုက္ခယံ ဝဟံဟောတု** လို့ပြောလိုက်တာက **ဣဒ်မေ ပုည** တပည့်တော်လှူတဲ့ ဟောဒီကုသိုလ်ကောင်းမှုသည် သို့မဟုတ် ပစ္စည်းသည်ပေါ့နော်။ **အာသုက္ခယံ ဝဟံ** အာသဝေါတရား ကုန်အောင်ဆောင်ရွက်နိုင်ဖို့ **ဟောတု** ဖြစ်ပါစေ။ ဒီလိုမျိုးလို ပြော

ပေးလိုက်တာနော်။ အဲဒီပြောပေးလိုက်တာ တကယ်တော့ ကိုယ်တော် ကိုယ့်တော့်ကို ဆွမ်းလှူတယ်ဆိုတာ အာသဝေါကုန်အောင် လုပ်ဖို့အတွက် ဒီဆွမ်းလှူလိုက်တာနော်လို့။ ပြောမယ်ဆိုရင်တော့ ကိုယ့်ဆွမ်းရဲ့ ရည်ရွယ်ချက်ကို သတ်မှတ်ပေးလိုက်တာ။ ဟိုတစ်ဖက်က အာသဝေါကုန်အောင်လုပ်နေတာ မဟုတ်ရင် မစားထိုက်တော့ဘူးလို့ ဒီလိုပြောကြစို့နော်။ အဲ အာသဝေါကုန် အောင်လုပ်နေမှ ဒီဆွမ်းလည်းစားထိုက်တော့မှာပေါ့။ ဟိုတစ်ဖက်က အာသဝေါကုန်အောင် ထောက်ပံ့တာကိုး။

ဥပမာခင်ဗျားကို ခင်ဗျားအမေက ငယ်ငယ်တုန်းက ဈေးသွားခိုင်းတယ်ဆိုပါတော့။ ဟိုဈေးဆိုင်သွား ဈေးဝယ်ချိစမ်းပေါ့။ ရောဈေးဝယ်ဖို့နော် . . ပိုက်ဆံတစ်ရာ။ မင်းမုန့်စားဖို့ ပိုက်ဆံငါးကျပ် . . ဒီလိုပြောပေးလိုက်မှာပေါ့နော်။ ခင်ဗျားက ငါးကျပ်ထက်ပိုပြီးတော့ ဟိုတစ်ရာထဲကနေပြီတော့ ခင်ဗျား မုန့်ဝယ်စားလို့ မရဘူးနော်။ ဒါကလည်း ဈေးဝယ်ဖို့နော်။ ဘာဝယ်ဖို့ ။မင်းမုန့်စားဖို့မဟုတ်ဘူး။ ဒီလိုမျိုးလို ပြောလိုက်သလိုပဲပေါ့နော်။ **ပုည အာသုက္ခယံ ဝဟံဟောတု** ပြောလိုက်တာကပေါ့. . နော်။

အဲ့လိုပေါ့. . ကိုယ်ကတယ်ရည်ရွယ်ချက်ရှိရှိနဲ့ပေးတာကို ဒီရည်ရွယ်ချက်ကို အလွဲသုံးစားလုပ်တယ်လို့ ဆိုရင်တော့ ဒါကတော့ ကိုယ်ကနေပြီး တော့ပေးလို့မဖြစ်ဘူး။ အဲ့လိုဆိုတော့လည်း ကိုယ်ကနေပြီးတော့ အဖေ၊ အဖေဆိုတဲ့ ကျေးဇူးတရားဟာ ရှိတဲ့အတွက် အဖေကို ကျနော်ရှစ်ခိုးထိုက်တယ်။ ကျနော်ကနေ ပြီးတော့ အဖေကို ကူညီထိုက်တယ်။ ထောက်ပံ့ထိုက်တယ်။ အဲ့ကူညီထောက်ပံ့တာပဲ ကျနော်ရဲ့ ရှစ်ခိုးချက်ပါပဲပေါ့။

အဲ-ဒါပေမယ့် အဖေဆိုတဲ့ ဝါကြီးရှိနေပေမယ့်လို့လည်းပဲ အဖေကများ လူမပီသတော့ဘူးဆိုရင်လည်း ကျနော်ကလည်း

အဲ့လိုမျိုးလို ရှစ်ခိုးတာကိုလည်း ပလုပ်ပိုင်ခွင့်ရှိတယ် ပြောရမှာ။ပေါ့နော်။ အဲ့တော့ အဲ့လိုမျိုးလို လူမပီသတဲ့ အကြောင်းတွေထဲမှာလည်းပဲ ချဲကစားတယ်ဆိုတာလည်း ပြောမယ်ဆိုရင်တော့ ငွေမဲ့ကို ရှာတဲ့သူ တစ်ယောက်ဖြစ်တဲ့အတွက် အဖေဟာ လူယုတ်မာဖြစ်တယ်ပေါ့။ ဘာဖြစ်လို့တုန်းဆို ချဲပေါက်လာပြီလို့ဆိုလို့ ရှိရင် ကိုယ့်လုပ်အား ဘာမှ မပါပဲနဲ့ ပိုက်ဆံတွေရလာတာ မဟုတ်လား။

ဒါဆိုရင်တော့ ငွေမဲ့များတာပေါ့ဗျာ။ ငွေမဲ့များတာဆိုတော့ ဒါအဖေဟာ အလောင်းအစားကစားကို လိုက်စားတာပေါ့။ ဒါပြောမယ်ဆိုရင်တော့ သေးသေးသောသောပုဒ်မ ကလေးမဟုတ်ဘူးပေါ့။ တော်တော်ကြီးမားတဲ့ပုဒ်မ။ တကယ်လို့များ အဲ့ဒီ ချဲထိုးပြီးပေါက်လာတဲ့ ချဲကပေါက်လာတဲ့ ငွေနဲ့ဆိုရင် အလှူတောင်မလုပ်ကောင်းဘူး။ **အဓိပ္ပာယ် လာဘ** ဒီလိုပြောရမှာပေါ့နော်။ ဘုန်းကြီးရဟန်းများဆိုရင် အဖေလှူတာကို လက်တောင်မခံကောင်းဘူး။

အဲ အဲ့လိုမျိုးလိုဖြစ်တဲ့အတွက် အဖေလုပ်ငန်းဟာ မဟန်ဘူး။ တကယ်ကိုသိသိထင်ထင်ကို ပေးရမှာပေါ့။ **ဣဒ်မေ ပုည အာသွက္ခယံ ဝဟံဟောတု** ဆိုတာမျိုးလို့. . အဖေ-ဒါက ဘာလုပ်ဖို့နော်။ အဖေ-ဒါကဘာလုပ်ဖို့။

တကယ်အဲ့ဒီမှာ အချက်ဆယ်လေးချက်ပေါ့နော်။ လူပီသရမဲ့ အချက်ဆယ်လေးချက်ကို ညီရဲ့ လားလို့ဆိုတာ ကြည့်ကြရမှာဗျာနော်။ အဲ့ဒီ အချက်ဆယ်လေး ချက်နဲ့ညီအောင်လည်း တက်နိုင်သမျှ ထိ ကိုယ်ကနေပြီးတော့တည့် ပေးကြရမှာလို့ ဒီလိုပြောရမှာပေါ့နော်။ ဒါမှ သူလည်းပဲ ကိုယ့်ရဲ့ ကူညီမှု၊ စောင့်ရှောက်မှု၊ ရှစ်ခိုးမှု၊ ဦးတင်မှုပေါ့ဗျာနော်။ ခံထိုက်တဲ့အနေ အထားရှိမှာ မဟုတ်လား။

ကိုယ်က သူတို့အပေါ်မှာ ဆရာကလေးလုပ်မိတာမျှနဲ့ ကိုယ်ကတော့ မူးချင်မူး၊ ရူးချင်ရူးနေနေတယ်။ ကိုယ့်တပည့်က ကိုယ့်

ကို မထိမဲ့မြင်လေးနည်းနည်း လုပ်တယ်ဆိုရင်တော့ မင်းတို့က အတော် ရိုင်းစိုင်းတဲ့လူတွေပါလား။ ဆရာကိုတောင်မှ မင်းတို့ မလေးစားချင်တော့ဘူးလားနဲ့ . . ဒီလိုလည်း ဖြစ်တတ်ကြမဟုတ်လားဗျာ။ ကိုယ်ကဖြင့် ဆရာအင်္ဂါရပ်နဲ့ ပြည့်စုံအောင်မနေဘူးလို့ ဒီလိုပြောကြစို့နော်။ တပည့်ရဲ့ အလေးစား အမြတ်နိုးခံထိုက်တဲ့အနေအထားထိ ညီခြင်းကို ကိုယ်က ရှိအောင် မနေဘူးပေါ့ဗျနော်။

အမှန်ကတော့ အကုန်လုံးတစ်ခုထဲဝင်တာပေါ့ဗျာ။ တကယ်တော့ **စိတ္တာလင်္ကာရ** ပဲဖြစ်တာ မဟုတ်ဘဲနဲ့ **စိတ္တာပရိက္ခရ** ပဲ ဖြစ်တာမဟုတ်ပဲနဲ့ လောကနုကံပ ဖြစ်အောင်ပဲ ဒါနကိုလုပ်ပြီလို့ ဆိုလို့ရှိရင် နှစ်ခုလုံးဖြစ်တာပါ။ အကုန်လုံးဖြစ်တာ မဟုတ်ဘူးပြောတာပါ။

(**ပရိက္ခရ** က ရဟန်းတွေရဲ့ **ပရိက္ခရာ** လို့ အဓိပ္ပာယ် သက်ရောက်ပါသလား)

တကယ်ကတော့ ရဟန်းတွေရဲ့ **ပရိက္ခရာ** ဆိုတာလည်း အရဟန်းတွေအတွက် အဆောင်အမ အကူအညီပေါ့နော်။ အသုံးအဆောင်ပေါ့နော်။ အခုလည်းပဲ ဒါ-လောကရဲ့ အဆောင်အမ ဖြစ်အောင် ကိုယ်လုပ်ရမှာပေါ့နော်။ ကဲ . . ဒါလေးကိုပဲ သဘောကျတဲ့ အနေနဲ့ နိဂုံးချုပ်မယ်ပေါ့။ ဒါလေးကိုပဲ သဘောကျတယ်ဆိုရင် သာဓုသုံးကြိမ်လောက် ခေါ်ပေးကြပါဗျာ။

သာဓု . . . သာဓု . . . သာဓု

သိလစောင့်တယ်

ဘဲပြစ်လို့စောင့်တာတုန်းဆိုရင်

လောကနုကမ္ဘာယ ပဲ။

လောကကြီးကို သွားပြီးစောင့်ရှောက်ပြီးနေမှ

လောကစောင့်ရှောက်တာ မဟုတ်ဘူးပေါ့ဗျာ။